



My Voice, My Choice: Soft law inom EU som strategiskt verktyg

Av Lova Frykman & Ella Togelid

LUNDS UNIVERSITET
Rättssociologiska institutionen

Kandidatuppsats (RÄSK02)
Vårterminen 2026



Handledare: Jannice Käll
Examinator: Elin Jönsson
Antal ord: 14 768

Innehållsförteckning

Abstract.....	3
1. Inledning.....	4
1.1 Centrala begrepp.....	6
1.2 Syfte.....	7
1.3 Frågeställningar.....	7
2. Metod.....	8
2.1 Kvalitativ innehållsanalys.....	8
2.2 Tematisk analys.....	10
2.3 Urval av empiriskt material.....	11
2.4 Avgränsningar.....	13
2.5 Etiska reflektioner.....	15
3. Teoretiskt ramverk.....	16
3.1 Ny-rättspluralism.....	16
3.2 Relevans för studien.....	19
4. Tidigare forskning.....	20
4.1 Systematisk litteraturöversikt.....	21
4.2 Soft law-verktyg inom EU.....	22
4.3 Demokratisk legitimitet och European Citizens' Initiative.....	25
4.4 Soft law och nationella värderingar.....	27
4.5 Sammanställning av forskningsfältet.....	29
5. Resultat.....	30
5.1 Rättighetskonflikter och den normativa konstruktionen av aborträtten.....	30
5.2 Enhetlig policyformulering och ideologisk konflikt i Europaparlamentet.....	32
5.3 Normativ variation (nationellt, religiöst, politiskt).....	34
5.4 Strategiska tolkningar av EU:s befogenheter i en ideologisk konflikt.....	36
6. Analys & diskussion.....	38
6.1 Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument.....	39
6.2 Normkonflikter inom och mellan medlemsstater i ett flernivåsystem.....	42
6.3 Soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde.....	44
7. Avslutande kommentarer.....	48
Källförteckning.....	50
Bilagor.....	56

Abstract

This thesis examines the strategic use of soft law instruments within the European Union's policy sphere, focusing on the European Parliament's resolution *My Voice, My Choice* (2025). In a political and normative multi-level system, where reproductive health falls under national competence, the study explores how EU-institutions and actors navigate the tension between national sovereignty, and ideological conflict. The empirical data, consisting of the resolution and the preceding parliamentary debate, is analysed through a qualitative content analysis and thematic analysis. The methodological onset combined with a New Legal Pluralist theoretical framework, including the terms: "semi-autonomous fields", "juridical mobilization", and "vernacularization", showcase law as a dynamic normative process, constructed in the interaction between norms.

The findings from the study show a significant discrepancy between the resolution's unified human rights sentiment and the ideologically fragmented debate, characterized by competing interpretations of sovereignty and moral values. The study concludes that soft law operates as a strategic "amplifier" for normative influence within the EU, rather than a representation of legal harmonization. By reframing a disputed issue into an administrative matter, regarding financial support, the resolution pushes a normative development, sidestepping formal competence barriers. *My Voice, My Choice*, demonstrates how juridical mobilization allows actors within the EU to drive progress in polarized policy fields through hybrid governance.

Nyckelord: Aborträttigheter, Europeiska unionen, Ideologi, Soft law

Keywords: European Union, Ideology, Reproductive rights, Soft law

1. Inledning

“Today is a victory for women in Europe. And today is a good day for European democracy.” (My Voice My Choice 2026)

Uttalandet av Nika Kovač, koordinator för medborgarinitiativet *My Voice, My Choice*, gjordes då Europeiska kommissionen presenterade att EU-medel kan användas för att säkerställa tillgången till säker abortvård inom EU. EU-kommissionens beslut resulterade inte i ny lagstiftning, men deras uttalande erkände abortvård som en del av EU:s folkhälsoarbete.

Det europeiska medborgarinitiativet *My Voice My Choice: For Safe and Accessible Abortion*, samlade över 1,12 miljoner underskrifter och uppmanade den Europeiska kommissionen att möjliggöra finansiellt stöd till medlemsstater som frivilligt erbjuder gränsöverskridande abortvård. Initiativet syftar till att öka tillgången till säker abortvård för EU-medborgare som saknar tillgång till sådan vård i sina hemländer (Europeiska Unionen 2026). Efter presentationen i Europaparlamentet antogs resolutionen: 2025/3007(RSP), *Resolution on the European citizens’ initiative entitled ‘My Voice, My Choice: For Safe and Accessible Abortion’*, till stöd för initiativets målsättningar genom initiativrätten (Fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt 2016, art. 225; Europeiska Unionen 2026; Europaparlamentet 2025a).

Den 26 februari 2026 bekräftade kommissionen att rätten till hälso- och sjukvård även innefattar abortvård, men beslutade att det inte kommer införas en ny lag. Kommissionen presenterade i stället att EU:s medlemsstater kan ta del av ett befintligt finansieringsinstrument, *European Social Fund Plus (ESF+)*, med hänvisning till de tre huvudprinciperna: *tilldelningsprincipen*, *subsidiaritetsprincipen* och *proportionalitetsprincipen* (Fördraget om Europeiska Unionen 2016, art. 5). Principerna fastställer att unionen endast handlar inom de befogenheter som medlemsstaterna överfört till unionen (Fördraget om Europeiska Unionen 2016, art. 5; Europeiska kommissionen 2026a). Medlemsstaterna kan därmed frivilligt, utifrån nationell lagstiftning, erbjuda abortvård med hjälp av resurser från ESF+.

Kommissionens övervägande och beslut synliggör hur policyområden inom Europeiska unionen, som enskilt regleras av nationell lagstiftningskompetens, kan hamna i spänningsfält mellan nationell suveränitet och EU:s ambitioner om enhetlig policyutveckling. Eftersom EU är ett flernivåsystem där gemensamma politiska och

rättsliga ambitioner verkar inom en arena, präglade av en bred variation av sociala, politiska och rättsliga normer, blir spänningsfälten särskilt synligt (Zeitlin 2005, s. 227).

Abort regleras inom EU under ramen för hälso- och sjukvård, vilket faller under medlemsstaternas kompetens, det vill säga lagstiftande befogenhet (Europeiska kommissionen 2026b). Varje medlemsstat bär ansvaret för att organisera, finansiera och tillhandahålla hälso- och sjukvård till medborgare, EU kan enbart assistera, samordna eller komplettera medlemsstaternas åtgärder (De La Rosa 2018, s. 230; Europeiska kommissionen 2026b). Samtidigt är abortfrågan hårt kopplad till jämställdhet och mänskliga rättigheter, vilket är en betydande del av de grundläggande rättigheterna inom unionen (EU-stadgan 2012, art. 21). Denna dubbla position bidrar till variationer i både lagstiftning och den faktiska tillgången till abort inom EU.

Mot denna bakgrund aktualiseras frågan om hur EU handlar inom områden där formell normativ kompetens är begränsad, men där politiska och normativa ambitioner kvarstår. En central strategi som EU tillämpar är utformningen av icke-bindande styrningsinstrument, benämnda *soft law*, där EU formulerar mål, riktlinjer och rekommendationer utan formella sanktioner eller bindande lagstiftning (Büchs 2008, s. 21; De la Porte, Pochet & Room 2001, s. 294). Genomslaget för *soft law*-instrument är i hög grad beroende av sociala och politiska normer, eftersom dessa påverkar hur medlemsstaterna väljer att implementera dem.

Ur ett rättssociologiskt perspektiv ligger arbetets relevans i att analysera hur EU:s rättsliga normer formas i samspel mellan individer och institutioner inom ett flernivåsystem. Studien möjliggör en ökad förståelse för hur legitimitet inte skapas i en linjär process, utan lyfter och utforskar hur rätten kan förstås som en dynamisk, strategisk och social process i stället för ett statiskt system av formella regler.

Utifrån denna problemformulering avser uppsatsen att analysera den aktuella resolutionen *My Voice, My Choice* från 2025, då den tvingar kommissionen att ta ett normativt ställningstagande i abortfrågan (Europaparlamentet 2025a). I syfte att urskilja spänningsfältet mellan ideologiska skillnader och parlamentets ambitioner att skapa ett ställningstagande i abortfrågan, analyseras även den parlamentariska debatten. Studiens analys av resolutionen i relation till debatten undersöker hur Europaparlamentet utformar *soft law* strategiskt för att driva specifika ståndpunkter inom ett flernivåsystem, präglat av konkurrerande normativa ordningar. Den strategiska utformningen av resolutionen granskas även som en bidragande faktor till en normativ

påverkan hos medlemsstaterna inom ramen för begränsad lagstiftande kompetens. Uppsatsen avser att bidra till det rättssociologiska forskningsfältet och den identifierade forskningsluckan, angående hur soft law-instrument strategiskt konstrueras inom ett normativt spänningsfält, i syfte att stärka reproduktiva rättigheter inom EU. Dekonstruktionen av hur icke-bindande styrningsformer (soft law), operationaliseras som strukturella förstärkare i syfte att driva normativ förändring inom djupt polariserade policyområden, belyser glappet mellan policyformulering och den normativa verkligheten.

1.1 Centrala begrepp

Studiens inledande kapitel avser att presentera en introduktion till centrala begrepp, inom en rättssociologisk analys av Europeiska unionen.

1.1.1 Europeiska kommissionen

Europeiska kommissionen (EU-kommissionen) är EU:s huvudsakliga verkställande organ. Den innehar ensamrätt i EU:s lagstiftning, och förvaltar budgetering, vilket inkluderar fördelningen av ekonomiskt stöd. Den består av 27 kommissionärer som agerar i syfte att företräda EU som helhet, oberoende av sina hemländer (Sveriges Riksdag 2024).

1.1.2 Europaparlamentet

Europaparlamentet (EU-parlamentet) är EU:s direktvalda lagstiftande församling som tillsammans med rådet beslutar om lagar och budget samt företräder medborgarnas politiska intressen (Sveriges Riksdag; Europaparlamentet 2026).

1.1.3 Soft law

Soft law är icke-bindande styrningsform utan formella sanktioner. Inom EU används styrningsformen främst på policyområden utanför EU:s formella kompetens, såsom hälso- och sjukvård eller ungdomspolitik (Büchs 2008, s. 21; Copeland & Ter Haar 2015, s. 14; Psychogiopoulou 2017, s. 265-266). Styrningsformen består främst av riktlinjer, *direktiv och resolutioner*. De möjliggör samordning mellan medlemsstater, samtidigt som deras suveränitet och nationell kompetens bevaras enligt subsidiaritetsprincipen (Büchs 2008, s. 21; De la Porte, Pochet & Room 2001, s. 294).

1.1.4 Resolution

En resolution är ett formellt, icke-bindande uttalande från Europaparlamentet eller Europeiska rådet som uttrycker en politisk åsikt, rekommendation eller uppmaning till handling inom ett politiskt område (Europeiska rådet 2026; EPRS 2024).

1.1.5 Det Europeiska Medborgarinitiativet ECI

Det Europeiska Medborgarinitiativet (ECI) är ett verktyg som tillåter EU-medborgare att föreslå lagstiftning, förutsatt att minst en miljon invånare från minst sju länder stödjer initiativet. Verktuget är inte formellt bindande, vilket innebär att EU-kommissionen endast är skyldiga att undersöka förslagen men inte genomföra det i praktiken (Zeegers 2016, s. 32; Cengiz 2018, s. 584; Tosun, Béland & Papadopoulos 2022, s. 328).

1.1.6 Kompetens

Begreppet kompetens syftar till att beskriva den formella lagstiftande behörigheten hos EU och medlemsstaterna (Europeiska kommissionen 2026b). I studien används även begreppet för att beskriva ett institutionellt ramverk i vilket politiska och sociala aktörer strategiskt navigerar, omtolkar och utmanar.

1.2 Syfte

Syftet med studien är att öka förståelsen för hur EU som flernivåsystem är präglad av en intern strategisk användning av soft law-instrument för att främja en gemensam normativ riktning, med utgångspunkt i Europaparlamentets resolution *My Voice, My Choice* och den föregående parlamentariska debatten. Ett ny-rättspluralistisk perspektiv syftar till att kartlägga hur dessa instrument formas av, och verkar inom en mångfald av normativa system.

Slutligen avser studien att bidra till att minska en identifierad forskningslucka, om hur soft law-instrument tillämpas av EU i policyområden präglade av normativa spänningsfält. Sammanfattningsvis avser studien att genom en kvalitativ och tematisk innehållsanalys urskilja hur normativ och ideologisk retorik från debatten återfinns i resolutionen *My Voice, My Choice*, och hur det uppfattade spänningsfältet mellan Europaparlamentarikernas individuella agenda påverkar politiska strategier inom EU.

1.3 Frågeställningar

Huvudfråga: Hur formas och legitimeras normativa och ideologiska ståndpunkter i frågan om tillgången till abortvård, genom EU:s soft law-verktyg?

Delfråga: Hur framkommer sådana ståndpunkter i Europaparlamentets resolution, *My Voice, My Choice* och i den föregående parlamentariska debatten?

Delfråga: Hur kan innehållet i den parlamentariska debatten och resolutionen förstås i relation till en process av normativ konstruktion inom ett ny-rättspluralistiskt ramverk?

2. Metod

Följande avsnitt redogör för studiens metodologi. Inledningsvis presenteras den kvalitativa innehållsanalysen inspirerad av Katarina Boréus och Sebastian Kohls (2018, s. 50, 58-60), och syftar till att metodiskt identifiera och kategorisera centrala ämnen och uttryck i materialet. Försättningsvis presenteras den tematiska innehållsanalysen baserat på Alan Bryman (2018, s. 357-382) vilket möjliggör en fördjupad tolkning av materialet utifrån en tematisk uppdelning.

Studien tillämpar en tvåstegsmodell som syftar till en djupgående bearbetning av det empiriska materialet. Genom den kvalitativa innehållsanalysen kunde arbetet metodiskt strukturera identifieringen av centrala ämnen och uttryck i det empiriska materialet. Den tematiska innehållsanalysen fördjupade analysen genom fastställandet av teman, där ämnen och uttalanden sammankopplas i förhållande till tidigare forskning och teori.

2.1 Kvalitativ innehållsanalys

Den kvalitativa innehållsanalysen är inspirerad av Katarina Boréus och Sebastian Kohls (2018, s. 50) förståelse av analysen som en systematisk process av kodning och kategorisering av det språkliga materialet. Studiens analys följde inte en strikt stegmodell, utan utgick från den egna forskningsprocessen, men tog stöd i centrala metodologiska begrepp som: kodning, kodblankett och analysinstrument.

Analysprocessen inleddes med en manuell, induktiv kodning av studiens huvudsakliga empiriska material: Europaparlamentets resolution *My Voice, My Choice* (Europaparlamentet 2025a). Kodningen genomfördes individuellt, där materialet granskades via markering av avsnitt och meningar som bedömdes vara analytiskt relevanta. Utifrån den första genomgången av materialet konstruerades det som Boréus och Kohls (2018, s. 58-59) benämner som individuella kodblanketter, där citat sammanställdes med preliminära tolkningar och analytiska reflektioner. De individuella läsningarna jämfördes och integrerades i ett gemensamt analysinstrument (se tabell 3).

Analysinstrumenten utformades utifrån ett öppet förhållningssätt där inga teman eller koncept var förbestämda. Syftet med detta var att skapa en överblick kring centrala koncept i materialet. Processen av primära enskilda analyser, följt av diskussioner och en sammanställning i form av en tabell, stärker studiens intersubjektivitet genom att strukturera och diskutera skillnader i tolkningar (Boréus & Kohl 2018, s. 61-62).

Den initiala analysen av resolutionen kan förstås som en pilotstudie (Boréus & Kohl 2018, s. 60). Den primära kodningen visade att enbart resolutionen som material var otillräcklig för att möjliggöra en fördjupad analys av forskningsfrågan, utifrån hur ideologiska positioner legitimeras i resolutionen. Konsekvent utökades det empiriska materialet baserat på ett urval. För att innefatta de normativa arenorna i relation till studiens problemformulering inkluderades därför Europaparlamentets debatt som föregick resolutionen. De språkliga variationerna i debatterna resulterade i att det sekundära materialet delades upp i två kategorier: (1) skriftliga uttalanden på svenska och engelska, samt (2) transkribering av audiovisuellt material från parlamentariker vilka presenterade argument på andra språk. Materialet i kategori två översattes med hjälp av ett officiellt röstpålägg på både svenska och engelska.

Det skriftliga materialet (1) bearbetades genom samma process som resolutionen. Individuell kodning och enskilda kodblanketter sammanställdes utifrån ett öppet förhållningssätt (se tabell 4). För det audiovisuella materialet (2), genomfördes en selektiv orientering, där relevanta talare identifierades och listades separat, baserat på argumentens innehåll och relevans till resolutionen. Urvalet av talare fastställdes utifrån en jämförelse av dessa listor, och transkriberades. Transkriberingen skedde separat, en med engelskspråkig översättning och en med svenskspråkig på samma material. Tillvägagångssättet valdes för att minska risken för språkliga feltolkningar som ett resultat av översättningarna. Efter transkriberingen kodades materialet enligt samma principer som resolutionen och det skriftliga materialet, vilket resulterade i ett sammanställt analysinstrument (se tabell 5).

Resultaten av den kvalitativa innehållsanalysen presenteras i studiens resultatavsnitt, och struktureras utifrån tre separata men relaterade kodblanketter, en för resolutionen (se tabell 3), det skriftliga debattmaterialet (se tabell 4) och en för de transkriberade debatterna (se tabell 5). I redogörelsen av materialets innehåll strukturerades resultatet utifrån fyra ämnen vilka identifierades som övergripande och återkommande. *Ämnen*,

till skillnad från *teman*, åsyftar endast att redogöra för materialets innehåll i en strukturerad utformning för att underlätta tolkning och analys under arbetets gång.

De identifierade ämnena var:

- *Rättighetskonflikter och den normativa konstruktionen av aborträtten;*
- *Enhetlig policyformulering och ideologisk konflikt i Europaparlamentet, normativ variation (nationellt, religiöst, politiskt);*
- *Strategiska tolkningar av EU:s befogenheter i en ideologisk konflikt.*

2.2 Tematisk analys

Den tematiska analysen har inspirerats av Alan Brymans (2018, s. 357-382) förståelse av tematisk analys som en process där forskare identifierar och analyserar återkommande mönster i materialet. Bryman fastslår att begreppet "tema" kan förstås antingen likställt som en kod eller som ett övergripande analytiskt verktyg, vilket består av flera koder (Bryman 2018, s. 702). Denna studie definierar teman som en analytisk enhet, där citat med frekventa uttryck och argument synliggör mönster i hur normer, ideologiska positioneringar och rättsliga tolkningar institutionaliseras inom EU. Teman i detta arbete syftar till att fördjupa den kvalitativa innehållsanalysen genom att sammanställa och namnge sammankopplingen mellan flera olika ämnen, tidigare forskning och det teoretiska ramverket.

Den tematiska analysen genomfördes kollektivt utifrån identifierade ämnen och kodblanketter från den kvalitativa innehållsanalysen. Utgångspunkten var kodblanketterna som analysinstrument för respektive material (resolutionen, skriftligt innehåll från debatten och transkribering av inspelade uttalanden. Identifierade formuleringar och citat jämfördes i relation till varandra i en gemensam tolkning, och kopplingar mellan de olika tabellerna synliggjordes.

Vidare relaterades det empiriska materialet till tidigare forskning och studiens teoretiska ramverk. Utifrån ett ny-rättspluralistiskt perspektiv på normativ konstruktion förstås aktörer och ideologier i materialet som uttryck för konkurrerande rättigheter och moraluppfattningar.

Den tematiska analysen agerar som ett fördjupande analytiskt steg där materialet struktureras utifrån övergripande teman, samtidigt som de placeras i relation till studiens teoretiska begreppsliga ramverk. Analysen kan därmed förstås utifrån Brymans (2018, s. 707-708, 795) beskrivning av tematisk analys som en organiserande

och tolkande process där kvalitativ data struktureras i en analytisk matris (framework), och faciliterar identifieringen av återkommande överskridande mönster mellan det empiriska materialet. Den tematiska analysen resulterade i tre teman:

- *Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument;*
- *Normkonflikter inom och mellan medlemsstater i ett flernivåsystem;*
- *Soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde.*

2.3 Urval av empiriskt material

I följande avsnitt presenteras det empiriska materialet som underlag för studien. Materialet består av resolutionen från Europaparlamentet om aborträtt inom EU, samt kompletterande material i form av den föregående debatten för beslutet. Syftet med materialkombinationen är att möjliggöra en analys av både formella antagande och normativa positioneringar i resolutionen och de ideologiska överläggningarna i debatterna.

2.3.1 Resolutionen: *My Voice, My Choice*

Det huvudsakliga empiriska materialet utgörs av resolutionen: 2025/3007(RSP), *Resolution on the European citizens' initiative entitled 'My Voice, My Choice: For Safe and Accessible Abortion'*, publicerat av Europaparlamentet 2025. Resolutionen är resultatet av ett europeiskt medborgarinitiativ (ECI) i syfte att uppmana Europeiska kommissionen att initiera ny lagstiftning för att erbjuda ekonomiskt stöd för medlemsländer som förbättrar tillgången för gränsöverskridande abortvård inom EU (Europaparlamentet 2025b). Ett medborgarinitiativ kräver minst en miljon underskrifter från människor från minst sju medlemsländer för att behandlas av Europeiska kommissionen. *My Voice, My Choice*, överträffade totalt 1,12 miljoner underskrifter (Europaparlamentet 2025b).

Initiativet presenterades 2025, och samma år antogs resolutionen som utgör ett centralt uttryck för Europaparlamentets position i abortfrågan. I resolutionen hänvisas till ett brett normativt och juridiskt ramverk, vilket inkluderar EU-fördraget, EU-stadgar om de grundläggande rättigheterna, samt olika internationella organisationers riktlinjer, som World Health Organization (WHO) och Förenta nationerna (FN) (Europaparlamentet 2025a, s.1-2). Materialet innehåller även referenser till tidigare resolutioner och internationella konfliktsituationer, i syfte att understryka den politiska signifikansen med lagförändringen (Europaparlamentet 2025a, s. 2).

Urvalet av resolutionen som centralt material motiverades utifrån att det utgör ett tydligt exempel på soft law-instrument inom ett policyområde som framförs inom politik som präglas av moral. Den används i studien för att analysera hur EU-aktörer formulerar och legitimerar normativa och ideologiska ståndpunkter inom ett policyområde där medlemsländerna innehar den huvudsakliga lagstiftande kompetensen. Resolutionen synliggör även hur positioneringar grundas i frågor om rättigheter, moral samt nationell suveränitet.

2.3.2 Förhandlingsreferat från Europaparlamentets debatt

Det kompletterande materialet för studien är debatten som hölls i Europaparlamentet den 16:e december 2025, i samband med behandlingen av det europeiska medborgarinitiativet (Europaparlamentet 2025c). Debatten utgör ett viktigt komplement till resolutionen, då den tillåter en analys vilket syftar till att synliggöra hur argument, positioner och normativa konflikter föregår och formar slutgiltiga beslut.

Materialet från debatten består dels av det skriftligt fullständiga förhandlingsreferatet, vilket är publicerat på Europaparlamentets webbplats, dels av inspelat audiovisuellt material från plenarsessionen (Europaparlamentet 2025c). Debatten genomfördes på de 24 officiella språken inom EU, och det var inte tillgängligt att återfinna skriftlig översättning på samtliga yttranden. Det skriftliga protokollet kompletterades följaktligen med Europaparlamentets officiella röstpålägg på videomaterialet, både på svenska och engelska. Ambitionen var att bibehålla EU:s ansvar för översättning, samtidigt som det öppnade upp för variation i materialet. Transkriberingen av de utvalda debatterna gjordes med hjälp av Googles AI-verktyg, NotebookLM. Den genererade transkriberingen granskades sida vid sida av inspelningar för att korrigera eventuella misstag. Därefter gjordes ändringar i transkriberingen där utfyllnadsord som "um" samt upprepningar raderades.

Urvalet av vilka yttranden från parlamentarikerna som skulle inkluderas i analysen, gjordes under den kvalitativa innehållsanalysen, baserat på innehållet i uttalandet. Inkluderade uttalanden identifierades genom att de ansågs sammanfatta återkommande ståndpunkter och argument i debatten. Uttalanden som ansågs upprepande, som innehöll argument vilka varken kunde kopplas till andra parlamentarikers yttrande eller innehållet i resolutionen, exkluderades.

Urvalet i materialet var menade att skapa en heltäckande analys av diskussionerna och minskar risken för att centrala ståndpunkter uteslöts till följd av språklig begränsning. Additionen av debatten tillåter en mer nyanserad analys av hur soft law-instrument produceras, förhandlas och legitimeras i rättspluralistiska sammanhang.

2.4 Avgränsningar

Studiens empiriska material avgränsas i syfte att skapa en empirisk grund som är hanterbar och analytiskt preciserad i undersökningen av soft law-verktyg för reproduktiva rättigheter inom EU. Avgränsningen genomfördes i huvudsak utifrån materialets koppling till studiens problemformulering. Studiens metod samt teori anpassades delvis induktivt utifrån materialet.

Urvalet begränsades till officiella EU-dokument och språkliga uttryck för att representera både produkten (resolutionen) och processen som föregår beslutet (debatten). Detta innebär att informella-, nationalpolitiska och sekundära källor exkluderades.

En ytterligare avgränsning i materialet var det språkliga. Det inkluderade materialet var publicerat på engelska eller svenska, antingen skriftligt eller i form av officiellt godkänd översättning av videomaterialet. Detta ansågs vara nödvändigt för en helhetsanalys av debatten men samtidigt innehålla en tolkningsmässig avgränsning.

Slutligen har studien avgränsats tidsmässigt till tidsperioden där antagande och diskussionen av resolutionen (2025) ägde rum. Detta gjordes utifrån syftet att analysera en specifik normativ process snarare än en långsiktig förändring i policyområdet.

I presentationen av debatt-materialet i studiens resultatavsnitt, gjordes ett medvetet val att namnge enskilda parlamentariker och redovisa deras nationella tillhörighet, men att exkludera deras partipolitiska tillhörighet. Det ansågs nödvändigt att namnge parlamentarikerna för att bibehålla studiens transparens och att synliggöra hur juridisk mobilisering genomförs av enskilda subjekt inom EU:s politiska arena. Vidare, ansågs redovisningen av nationell tillhörighet bidra till analysen av spänningar i ett flernivåsystem, då implementering och motstånd är starkt sammankopplad med nationell suveränitetsanspråk. Partipolitisk tillhörighet exkluderades från analysen då individuella normativa övertygelser och nationell kontext ansågs som avgörande i omtolkningen av internationella normer. Vidare har studien avgränsat kartläggningen av vilka politiska partier som medverkade i författandet av resolutionen, eftersom

dokumentet i analysen primärt betraktas som en enhetlig institutionell produkt, snarare än ett resultat av partipolitiska kompromisser. Genom avgränsningen behåller studien ett rättssociologiskt fokus på normkonflikter och ideologisk mobilisering, i stället för att riskera att reducera analysen till en traditionell partistudie.

2.4.1 Reliabilitet, replikation och validitet

I enlighet med Bryman (2018, s. 72) utgör reliabilitet, replikation och validitet centrala kriterier och formade reflektionerna under arbetets gång. Studien applicerar begreppen i relation till ett kvalitativt angreppssätt.

Reliabilitet avser studiens tillförlitlighet och i vilken utsträckning resultatet kan bli likartat i en upprepad analys (Bryman 2018, s. 72, 207). Utifrån den kvalitativa ingången är reliabilitet starkt anknuten till tolkningar av materialet. I ambitionen att stärka reliabiliteten, struktureras analysprocessen utifrån analysinstrument i tabellform, en för respektive material. Sammanställningen av kodningen ansågs öka intersubjektiviteten, vilket minskar risken för att enskilda perspektiv präglar resultat och analys (Boréus & Kohl 2018, s. 61-62).

Replikation, det vill säga möjligheten att upprepa studien med liknande resultat, relaterar till studiens reliabilitet (Bryman 2018, s. 72). För att bibehålla båda kriterierna, har transparens varit ett primärt fokus i arbetet. Å ena sidan har replikationen goda förutsättningar genom en transparens i redovisning av metodval, urvalsprocessen samt analysstrategi, vilket stärks av studiens tabeller. Å andra sidan, är individuella tolkningar inte helt reproducerbara. Detta är en metodologisk begränsning som är svår att helt eliminera vid en analys av språkligt och politiskt material.

Validitet avser i vilken utsträckning studien undersöker det som avser att undersökas (Bryman 2018, s. 72). Studien har stärkt validiteten genom en kontinuerlig återkoppling till syfte och frågeställning. Det empiriska materialet av officiella primärkällor angående EU:s beslutsprocesser, har presenterats med godkända översättningar direkt från EU, vilket minskar risken för påverkan från sekundära källor. Samtidigt kan nyansskillnader, retorik och kulturella referenser förändras i översättningen, vilket innebär att översättarens tolkningar delvis kan påverka argument och positioneringar i materialet.

Urvalet av relevanta talare från både skriftliga protokoll samt översatta videos gjordes utifrån deras bedömda relevans för analysen, vilket är svårt att helt standardisera. Studiens validitet förstås i relation till det ny-rättspluralistiska

ramverket, där normativa betydelser bör erkännas som kontextberoende och tolkningsbara. Validiteten avser därför inte enbart korrekt återgivning av argument, utan även att synliggöra och analysera konkurrerande och samexisterande normsystem i resolutionen och debatterna. Detta möjliggör en fördjupad förståelse av det normativa spänningsfältets koppling till EU-parlamentarikers strategiska användning av soft law.

Sammanfattningsvis formas studiens metodologi av en strävan att bibehålla en hög transparens och systematisk analys, samtidigt som begränsningar kopplade till språk, tolkningar och urval kvarstår. Begränsningar som identifierades som svåra att undgå.

2.5 Etiska reflektioner

Arbetet har utgått från de forskningsetiska principerna för samhällsvetenskaplig forskning, från Brymans bok *Samhällsvetenskapliga metoder* (2018). Det är essentiellt att bibehålla en etisk medvetenhet under arbetets gång, och diskussioner har hållits kontinuerligt, specifikt i relation till tolkningen av materialet. De grundläggande etiska frågorna utgör: *frivillighet, integritet, information, konfidentialitet och anonymitet* (Bryman 2018, s. 170). Eftersom det empiriska materialet består av offentliga handlingar och officiella inspelningar från Europaparlamentet, föreligger ett minskat krav på *anonymitet, konfidentialitet* och *informerat samtycke från deltagarna* (Bryman 2018, s. 170). Trots att allt empiriskt material är offentligt har tre övergripande etiska överväganden genomförts angående makt i representation och tolkning.

En central etisk utmaning för arbetet har varit risken för vinklade speglingar av parlamentariskernas uttalanden i debatten. Arbetets transparens har ansetts som den huvudsakliga faktorn för att bemöta denna problematik. I syftet att försöka minska en felaktig representation har analysinstrumenten (se tabell 3-5) agerat som både ett synliggörande över faktiska formuleringar och en belysning av tolkningar baserat på en intersubjektiv analys.

Studien betraktas som en del av en demokratisk process, genom att synliggöra normativa konflikter, vilka ofta förblir förbisedda bakom tekniska policyformuleringar. Genom att lyfta normkonflikter inom EU, bidrar denna studie till en ökad förståelse för hur internationella och demokratiska beslut fattas inom ett spänningsfält.

Begrepp och benämningar i tidigare forskning och det empiriska materialet har behandlats som analytiska kategorier, snarare än objektiva sanningar, i syfte att undvika att studien förstärker en eller flera ideologiska agendor. I behandlingen av abort som ett

politiskt område, som benämns som "moralpolitiskt" eller som en del av en "genusideologi", har studien krävt aktiva reflektioner av formuleringar i arbetet för att inte reproducerar existerande maktstrukturer eller policyformuleringar.

3. Teoretiskt ramverk

Det teoretiska ramverket för studien utgår ifrån ett ny-rättspluralistisk perspektiv, vilket används för att analysera styrningsverktyg och normativa processer inom EU. Den teoretiska ingången assisterar studien i att skapa förståelse av hur normer samexisterar, interagerar och konkurrerar kring legitimitet.

Ramverket struktureras utifrån tre centrala begrepp: Sally Falk Moores operationalisering av "semi-autonomous fields" (Banakar & Travers 2002, s. 302), Sally Engle Merrys förståelse av "vernacularisation" (2010, s. 52–53) och Anne Griffiths "juridical mobilization" (2011 s. 175). Begreppen möjliggör en analys av hur normativa ordningar formuleras, interagerar och omformas inom EU:s flernivåsystem.

3.1 Ny-rättspluralism

Det rättspluralism etablerades genom analysen av kolonialt inflytande på urbefolkningens existerande rättsordningar, och fokuserar på interaktionen mellan fundamentalt olika rättssystem, där en ordning innehar dominans oberoende av efterföljande praxis. Till skillnad från traditionell rättspluralism utmanar ny-rättspluralism föreställningen om rättssystem som isolerade och enhetliga system, i stället betraktas de som en dynamisk process där olika normer interagerar, överlappar och påverkar varandra. Denna studie antar en ny-rättspluralistisk modell (new legal pluralistic model), vilket motsätter det rättcentralistiska synsättet på staten som den enda legitima källan för rättslig auktoritet (Banakar & Travers 2002, s. 292; Merry 1988, s. 870).

Inom denna modell erkänns icke-statliga normativa ordningar som rättsligt relevanta, vilket innebär ett avståndstagande från föreställningen om rätten som ett slutet och självlegitimerande system (Banakar & Travers 2002, s. 292). Rätten förstås i stället som ett fenomen vilket uppstår i samspel med flera sociala och normativa ordningar, där både statliga och icke-statliga normsystem samexisterar inom samma sociala fält (Merry 1988, s. 870). Detta innebär att sociala normer, institutionella praktiker och transnationella processer kan analyseras som system med dialektiska

relationer (Griffiths 2011, s. 175; Banakar och Travers 2002, s. 302). Perspektivet innebär att rätten är kontextberoende, vilket är särskilt relevant och nödvändigt i en globaliserad värld, där ökade flöden av idéer, människor och politiska strukturer skapar överlappande normativa ordningar bortom statliga territoriella gränser (Banakar & Travers 2002, s. 289).

Lagar och rätt reduceras och simplificeras därmed inte till ett strikt top-down eller bottom-up perspektiv, utan multidimensionell, där lokala, nationella och transnationella nivåer är sammanflätade. I detta sammanhang framträder icke-statliga aktörer som centrala i produktionen och reproduktionen av normativa föreställningar (Griffiths 2011, s. 175–176, 179). Ny-rättspluralism benämner att i en global verklighet behövs lagen förstås som en mångdimensionell struktur bortom fysiska gränser, där olika aktörer konkurrerar om att definiera och legitimera rättsliga normer (Griffiths 2011, s. 174–175, 179, 194). Detta innebär att rätt inte enbart är ett system av regler, utan även en arena för politisk och social kamp om tolkningsföreträde, vilket anses relevant för att analysera hur EU:s soft law är en del av ett komplext normativt landskap där juridik, politik och sociala normer samverkar på flera nivåer.

3.1.1 Semi-autonomous fields

En central utgångspunkt inom rättspluralistisk teori är Sally Falk Moores begrepp "semi-autonomous fields", vilket beskriver sociala fält som har kapacitet att generera och upprätthålla normsystem, samtidigt som de befinner sig i ett kontinuerligt samspel med statlig reglering (Merry 1988, s. 878; Banakar & Travers 2002, s. 302). Moore framhåller att statliga direktiv inte implementeras linjärt, utan förmedlas genom dessa sociala fält, vilket synliggör det glapp som ofta uppstår mellan formella rättsliga normer och den empiriska verkligheten där de verkar (Merry 1988, s. 880).

Sociala fält är därmed varken helt autonoma eller fullt underordnade staten, utan befinner sig i ett ömsesidigt beroendeförhållande där båda nivåerna påverkar varandra. Perspektivet utmanar en strikt rättscentralistisk förståelse av normproduktion, samtidigt som det erkänner att statliga lagar ofta upprätthåller en symbolisk auktoritet i relation till andra normativa ordningar (Banakar & Travers 2002, s. 308). Begreppet synliggör därmed hur normsystem fungerar i ett pendlande top-down och bottom-up förhållande, och bidrar till att analysera hur EU:s resolution konstrueras utifrån olika semi-autonoma fält på internationell, regional och lokal nivå. Begreppet bidrar till en

analytisk infallsvinkel där EU:s normativa uttryck både påverkas av, och försöker påverka existerande sociala och moraliska normsystem.

3.1.2 Vernacularisation

Sally Engle Merrys begrepp "vernacularisation" beskriver hur globala normer, exempelvis mänskliga rättigheter, översätts och anpassas till lokala kontexter. I stället för att implementeras som universella och statiska principer, omformas dessa normer genom interaktion med lokala värderingar och institutionella praktiker, vilket resulterar i hybrida normativa ordningar (Merry 2010, s. 52–53). Genom denna process görs globala rättighetsdiskurser begripliga och relevanta i lokala sammanhang, samtidigt som de omtolkas och integreras i befintliga normsystem (Merry 2010, s. 55–56).

En primär fördel med processen är att internationella lagar inte förblir statiska i en top-down tillämpning, eller alternativt ersätter nationella lagverk och rubbar suveränitet. I stället anpassas de formella normerna med avseende att skapa lokal förankring (Merry 2010, s. 51). Samtidigt är processen beroende av lokala aktörer och institutioner. Samhällets förutsättningar att införliva och införa nya perspektiv och idéer kräver en omformulering av mål och lagar till familjära fraser och ideologier (Merry 2010, s. 54). Innebörden är att utfallet varierar beroende på lokala förutsättningar och kunskap om transnationella system.

"Vernacularisation" synliggör hur globala normer transformeras genom språkliga, kulturella och politiska processer, vilket resulterar i en hybrid rättskultur (hybrid legal culture), eller då ett multikulturellt rättssystem. Begreppet bidrar till en förståelse av hybrida rättskulturer som en samling av normativa ordningar, där transnationella idéer omformas för att skapa betydelse för populationens vardagsliv, vilket i sin tur leder till en ökad efterföljning av normer (Merry 2010, s. 51, 54). I denna studie används begreppet för att analysera hur normer om reproduktiva rättigheter omtolkas av parlamentariker utifrån nationella och ideologiska kontexter, vilket förklarar den normativa variationen i debatten.

3.1.3 Juridical Mobilization

Anne Griffiths (2011 s. 175) utvecklar begreppet "juridical mobilization", i en vidare dekonstruktion av ett rättspositivistiskt paradigm, vilket centraliserar statlig lagstiftning. Fokus förflyttas mot hur juridiska normer aktiveras, brukas och omformuleras av aktörer i sociala och politiska arenor (Griffiths 2011, s. 175). Rätten är

då en process där juridiska resurser mobiliseras och konstrueras strategiskt för att främja värderingar och ideologier, snarare än ett statiskt system.

Utifrån begreppet kan den parlamentariska arenan därmed förstås som konstruerad och präglad av politiska, strategiska och ideologiska agendor, snarare än en enhetlig objektiv norm-producent (Griffiths 2011, s. 193). Politisk och juridisk mobilisering skiftar fokuset från statliga och internationella organ som konstitutionell makt, och placerar den lagstiftande makten hos individer (Griffiths 2011, s. 187–188). Politikens debatter och inflytande på policykonstruktioner synliggör hur rättsliga referensramar inte enbart är tekniska, utan interagerar med maktstrukturer, samt utnyttjar juridisk retorik för att konstruera eller dekonstruera hegemoniska diskurser (Griffiths 2011, s. 187, 194).

Begreppet som analytiskt verktyg tydliggör hur lagstiftande processer konstitueras av handlingar och interaktioner mellan subjekt, där individuella och kollektiva strategier formar vilka normer som institutionaliseras (Griffiths 2011, s. 193–194). Politiska debatter inom parlament kan agera som en spegling av hur komplexa, normativa förändring ofta består av motverkande sociala och politiska intressen med motivationen att grunda specifika ideologier som officiella och bundna till statlig makt. Syftet är att använda begreppet för att lyfta hur juridiska normer och ideologier mobiliseras av politiska aktörer i Europaparlamentets debatt, och hur de bidrar till att forma och legitimera resolutionens normativa innehåll.

3.2 Relevans för studien

Det teoretiska ramverket möjliggör ett rättspluralistiskt perspektiv i analysen av hur soft law-instrument verkar inom EU:s komplexa flernivåsystem, där olika normsystem samexisterar och interagerar. Genom att utgå utifrån en ny-rättspluralistisk modell är det möjligt att påvisa hur EU inte enbart formas genom formell lagstiftning, utan även genom samspel mellan nationella rättsordningar, politiska processer och kulturella normer. Detta resulterar i ett dynamiskt normativt landskap, där normer om reproduktiva rättigheter både formuleras och omförhandlas i relation till flera nivåer av styrning.

Studiens teoretiska ramverk har sin huvudsakliga analytiska utgångspunkt på mesonivå, där Europaparlamentet analyseras som en institutionell arena för normativ förhandling. Samtidigt inkluderar analysen karaktärsdrag på makronivå genom EU:s

övergripande normativa strukturer, samt på mikronivån genom hur enskilda aktörer mobiliserar juridiska och ideologiska argument i den parlamentariska debatten. Fortsättningsvis tillåter ramverket en förståelse av hur soft law, trots sin icke-bindande karaktär, kan utöva normativ påverkan genom att interagera med och påverka andra rättsliga och sociala ordningar. Vidare öppnar perspektivet för att analysera hur dessa normer kan möta motstånd och omtolkas utifrån kontextuella premisser.

De specifika begreppen bidrar med kompletterande och preciserande analytiska ingångar. Begreppet "semi-autonomous fields" visar hur Europaparlamentet kan förstås som en arena där normativa positioner formas i samspel mellan institutionella strukturer och externa sociala krafter. "Vernacularisation" bidrar till att belysa hur transnationella normer om reproduktiva rättigheter översätts, anpassas och omformas i olika politiska och nationella kontexter. Slutligen, används begreppet "juridical mobilization" för att analysera hur aktörer i den parlamentariska debatten strategiskt använder juridiska och ideologiska argument för att påverka och legitimera resolutionens syfte.

Kombinationen av begreppen leder till att Europaparlamentet förstås inte enbart som en homogen formell aktör, utan som ett normativt förhandlingsutrymme där juridiska, politiska och sociala normer samspelar (semi-autonomous field). Detta möjliggör en fördjupad analys av hur soft law-instrument inte bara produceras, utan även formas genom konflikt, förhandling och omtolkningar (vernacularisation), samt strategisk mobilisering av normativa resurser (juridical mobilization).

4. Tidigare forskning

Nedan presenteras litteratursökningen som genomfördes med ambitionen att uppnå en systematisk litteraturöversikt. Fortsättningsvis redovisas tidigare forskning genom en tematisk uppdelning, baserat på tre identifierade teman:

- *Soft law-verktyg inom EU;*
- *Demokratisk legitimitet och the European Citizens' Initiative;*
- *Soft law och nationella värderingar.*

Slutligen framförs en sammanfattning av forskningsfältet.

4.1 Systematisk litteraturöversikt

Kartläggningen av den tidigare forskningen gjordes med ambitionen att utföra en systematisk litteraturöversikt. Planeringen av arbetet gjordes med hjälp av Chris Harts bok *Doing a literature review* (2018, s. 99-143), vilket inspirerade sökprocessen, tabellstrukturer och en kritisk förhållning till innehållet.

Syftet med översikten var att öka kunskapen kring soft law-instrumentens betydelse inom specifika policyområden inom EU.

4.1.1 Sökprocessen

Sökprocessen strukturerades i fyra sökblock, där varje sökblock utformades för att bidra med en specifik aspekt av studiens problemformulering. Varje sökblock bestod av egna sökslingor, samt inklusions- och exklusionskriterier, för att bidra till en kartläggning av forskningsfältet. För att underlätta överblicken, transparens samt reproducerbarhet av arbetet, dokumenterades samtliga relevanta sökningar i en översiktstabell (se tabell 1).

De gemensamma inkluderingskriterierna för samtliga artiklar var:

- publicerade på engelska
- vetenskapligt granskade artiklar (peer-reviewed)
- hämtade från sökmotorn Scopus
- publicerade mellan åren 2000-2025

Valet av sökmotor baserades på testsökningar i olika databaser med sökorden från sökblock A. Scopus genererade relevanta resultat samt identifierades som lämplig baserat på beskrivningen från Lunds universitetsbiblioteks hemsida som den största databasen för peer-reviewed litteratur (Lunds Universitet 2026).

Språkvalet motiveras av problemformuleringens transnationella karaktär, där en begränsning till svenskspråkiga artiklar bedömdes riskera exklusionen av centrala författare, idéer och perspektiv. Avgränsningen i årsspann gjordes baserat på en ökad diskussion kring soft law-instruments slagkraft och användning inom EU under denna tidsperiod.

Sökblock A syftade till att kartlägga hur tidigare forskning definierar ett konkret soft law-verktyg, med fokus på *The Open Method of Coordination* inom EU. Sökningen resulterade i 24 träffar, varav åtta artiklar valdes ut baserat på en granskning av samtliga titlar och abstracts. Vid en djupgående läsning ansågs samtliga artiklar

relevanta, eftersom de gav en varierande diskussion om soft law-instruments funktion och begränsningar inom EU (se tabell 1).

Sökblock B gjordes i syfte att skapa en inblick i hur EU agerar i kompetensbegränsande policyområden. Sökningen genererade 29 träffar. Baserat på abstracts, titlar och skumläsning valdes endast fyra artiklar för djupläsning, eftersom de var de enda som diskuterade policyområden med uttalade normativa spänningsfält. Vid det andra urvalet exkluderades en artikel på grund av språkkrav (se tabell 1).

Sökblock C genomfördes för att ge en förståelse för funktionen av *European Citizens' Initiative (ECI)*, vilket ansågs som en central kontext för studiens empiriska material. Sökslingan gav 45 träffar. Ett första urval inkluderade åtta artiklar. Vid djupläsning ansågs samtliga artiklar relevanta men ett ytterligare urval gjordes under den tematiska analysen där två artiklar exkluderades eftersom de bedömdes ha begränsad relevans för studiens syfte (se tabell 1).

Sökblock D genomfördes i syfte att identifiera användning av soft law inom EU:s reproduktiv- och hälsopolitik. Sökblock D resulterade i 17 artiklar, varav sex valdes baserat på titel och abstracts. Vid en djupläsning exkluderades en artikel då den inte behandlade reproduktiva rättigheter i tillräcklig omfattning (se tabell 1).

Litteraturöversikten arrangerades utifrån en tematisk fördelning. Tre övergripande teman urskiljdes utifrån en analys av den deskriptiva tabellen och läsanmärkingar. De tre identifierade teman var:

- (A): *Soft law-verktyg inom EU*;
- (B): *Demokratisk legitimitet och European Citizens' Initiative samt*;
- (C): *Soft law och nationella värderingar* (se tabell 2).

4.2 Soft law-verktyg inom EU

Soft law definieras i tidigare forskning som en styrningsform vilken saknar juridiskt bindande karaktär och formella sanktioner. Dessa politiska instrument bygger i stället på politiska åtaganden, frivilligt samarbete och ömsesidig koordinering (Büchs 2008, s. 21; Copeland & Ter Haar 2015, s. 14). Inom Europeiska unionen (EU) omfattar soft law en variation av verktyg: rekommendationer, resolutioner, handlingsprogram och yttranden i syfte att formulera gemensamma mål utan att inskränka på medlemsstaternas formella suveränitet (Copeland & Ter Haar 2015, s. 15). En central distinktion görs mellan soft law som direkt riktas mot medlemsstaterna och

resolutioner som fungerar som ett institutionellt påtryckningsmedel. Resolutioner syftar till att skapa en agenda inom EU:s policycykel, och huvudsakligen agerar som en normativ påverkan som får direkt betydelse för medlemsstater utifrån EU-kommissionens antagande (Tosun et al. 2022, s. 333).

Litteraturen identifierar lanseringen av *European Employment Strategy* (EES) 1997 som en vändpunkt i EU:s soft law strategier, då den skapade fundament för *Open Method of Coordination* (OMC). OMC-strategin integrerades i unionens ramverk genom Lissabonfördraget 2009 och har därefter utgjort en central styrningsmekanism (MacPhail 2010, s. 365; Tholoniati 2010, s. 95, 102). Resultatet var en betydande ökning av icke-bindande styrning inom EU, särskilt inom policyområden där unionens formella lagstiftningskompetens begränsades av nationell suveränitet, såsom socialpolitik, hälso-och sjukvård, utbildning och kultur (Tholoniati 2010, s. 96–97; Psychogiopoulou 2017, s. 264–265).

Då strategier som OMC primärt är designade för att producera frivillig policyutveckling förlitar de sig på utvärderingar av medlemsländerna genom data från "benchmarking" baserat på gemensamma mätindikatorer. Utifrån dessa formella utvärderingar skapar EU en form av "peer pressure" genom mekanismer som "naming and shaming" för att avskräcka nationell avvikelse från EU:s rekommendationer (De La Porte et al. 2001, s. 293, 295; Büchs 2008, s. 23–24). EU:s skifte till en soft law ingång visualiseras i ett initiativ för minskat kvinnovåld, vilket producerade komparativ kvantitativ statistik, data och jämförelseindex för att bemöta könsbaserat våld samtidigt som verktyg som "benchmarking" och informationsutbyte nyttjades (Valkovičová & Meier 2024, s. 118, 119, 123). På nationell nivå används verktygen både kognitivt, genom att datan presenterade ett tolkningsverktyg för att kartlägga könsbaserat våld, och strategiskt för att motivera den minimala standarden, i syfte att uppmana den lokala makten att fokusera på policyförändring utifrån "naming and shaming" (Valkovičová & Meier 2024, s. 121, 126, 128).

Konsekvensen av icke-bindande policyinstrument är att det kan leda till ett svagt genomförande i brist på "benchmarking", "peer pressure" eller rapporteringskrav. Medlemsländernas möjlighet att påverka utformningen av mål och policystrukturer på EU-nivå bibehåller institutionella strukturer vilket gynnar deras nationella intressen, ekonomiskt, politiskt eller för att stärka lokalt och internationellt inflytande (Büchs 2008, s. 26, 30; Copeland & Daly 2014, s. 358; MacPhail 2010, s. 368). Büchs (2008, s.

22) menar att denna risk innebär att nationella aktörer använder EU:s riktlinjer strategiskt i ett "two-level game". Författaren identifierar bland annat två konkreta strategier: "Uploading" och "invited dutifulness". "Uploading" innebär att medlemsstaterna försöker presentera nationella policymodeller som en internationell standard för att minimera egna anpassningskostnader, och stärka politiskt inflytande; "invited dutifulness" syftar till faktumet att medlemsstater medvetet formar EU:s icke-bindande rekommendationer för att legitimera och driva igenom nationellt impopulära reformer (Büchs 2008, s. 29-30). Sammanfattningsvis anses soft law vara för svag för att påverka den politiska eliten, vilket har skapat en nostalgi bland aktivister för en "golden era" då EU:s hard law effektivt drev förändring i policyområden (Valkovičová & Meier 2024, s. 119, 128). Följaktligen kan icke-bindande styrningsformer som OMC-strategin förstås som arenor för maktutövningar mellan medlemsstater och politiska ideologier. Kritiken bör samtidigt beaktas och förstås i relation till dess historiska kontext. Majoriteten av kritiska förhållningar till instrumentet sammanfaller med den finansiella krisen 2008, då ekonomiska och politiska omständigheter förändrade förutsättningarna för implementering av alla initiativ oavsett styrningskaraktär.

Den presenterade kritiken angående OMC och soft law-instrumentet besvaras genom en problematisering av en dikotomisk uppdelning mellan soft- och hard law. I praktiken kombinerar EU rättsliga instrument med nya policystrukturer, vilket lett till att hybridstyrning under senare år har blivit den mest frekventa styrningsformen. En hybridstyrningsstrategi syftar till att kombinera styrkorna hos både soft law och hard law för att effektivisera policyresultat (Copeland & Ter Haar 2015, s. 15; De La Rosa 2018, s. 230; de Ruiter 2013, s. 109; Psychogiopoulou 2017, s. 275). EU:s ungdomspolitik har exempelvis nyttjat OMC som en "amplifier", för att sammanställa tidigare utspridda resolutioner, mål och initiativ till ett gemensamt policyramverk (Copeland & Ter Haar 2015, s. 25, 28). Ett ytterligare exempel på att soft law sällan agerar isolerat är i direktivet 2011/24/EU om samarbete för gränsöverskridande hälso- och sjukvård, där soft law mekanismer integrerats i sekundärrätten. Det icke-bindande direktivet har resulterat i ett gemensamt kommunikationsnätverk, delad administration och utvecklat informationsutbyte (De La Rosa 2018, s. 231-232). Utvecklingen av hybrid-verktyg visar på hur soft law har bidragit till konkreta förändringar både nationellt och normativt. Soft law får sin huvudsakliga praktiska påverkan då de

integreras i en bredare institutionell kontext, där de agerar som en "amplifier" kopplade till "benchmarks", sammanställda informationsnätverk och "peer pressure". En möjlig slutsats baserat på den tidigare forskningen är att denna form av styrningsstrategi fungerar bäst inom policyområden som ses som mindre normativt kontroversiella, till skillnad från frågor om reproduktiva rättigheter.

4.3 Demokratisk legitimitet och European Citizens' Initiative

Den icke-bindande karaktären hos soft law-instrumenten formuleras inom komplexa policynätverk, vilka verkar utanför parlamentariska strukturer. Detta rättfärdigas utifrån en "input-output legitimacy"-modell, vilken hävdar att bristen på medborgarinitiativ (input) är acceptabel då EU levererar goda ekonomiska resultat (output) (Büchs 2008, s. 33; Cengiz 2018, s. 579). Farhågan med modellen är att konstruktionen av politiska system baserat på antaganden om "det allmännas bästa" riskerar att reproducera och legitimera existerande maktstrukturer (Cengiz 2018, s. 579; de Ruiter 2013, s. 98). Frågor om makt, vem som definierar vad som är "bäst" för allmänheten och vilka som godtas som medborgare förblir ofta tvetydiga. Cengiz (2018, s. 580) menar att användningen av ett tekniskt och vetenskapligt språk maskerar en politisk agenda, genom att framställa policy som "vetenskaplig fakta" underskattas den politiska debatten och medborgerlig granskning. Då folkvalda representanter utesluts från centrala delar av policyprocesser riskeras inte bara EU:s och medlemsstaternas legitimitet, utan minskar även transparensen som möjliggör medborgarnas möjlighet att utkräva ansvar av beslutsfattare (De La Porte et al. 2001, s. 300–301).

Tidigare forskning beskriver soft law-styrning som elitcentrerad och präglad av informella förhandlingar ("behind-the-scenes negotiations"), vilket utgör en central demokratisk brist i EU då demokratiska inputs inte direkt omsätts i policyutfall (outputs). I stället etableras "behind-the-scene negotiation" mellan EU, medlemsstaters politiker och byråkrater (Tholoniati 2010, s. 111; Zeegers 2016, s. 31; Hurrelmann & Baglioni 2019, s. 913). Bristen på ansvarsfördelning anses som strategisk och riskerar att utforma soft law till ett verktyg för politiska aktörer, där implementering och tolkning av initiativen kan manipuleras beroende på nationella och personliga intressen. Ett idealt ansvarstagande genom nationella valprocesser ersätts då i viss mån av "peer accountability", vilket innebär att tjänstemän i synnerhet hålls ansvariga inför andra

tjänstemän i samma policyprocess och därmed reproducerar essensen av "behind-the-scenes negotiations" (de Ruiter 2013, s. 97).

Medborgarinitiativet (European Citizens' Initiativet) introducerades som instrument för att adressera den demokratiska legitimeringskrisen vilket EU står inför. I teorin agerar ECI som en direkt koppling mellan EU-medborgare och EU:s institutioner (Hurrelmann & Baglioni 2019, s. 911, 915; Weisskircher 2020, s. 797–798; Tosun et al. 2022, s. 327). Då minst en miljon medborgare från minst sju olika medlemsstater enas om ett policyförslag, är det ett konkret verktyg för att öka mängden "input" inom EU-politik (Cengiz 2018, s. 584; Oleart & Bouza 2018, s. 874; Hurrelmann & Baglioni 2019, s. 911, 915). Den tvingar sakfrågor ut från eliten i Bryssel till en bredare europeisk publik och sammanlänkar övervägande och beslutsfattande.

Samtidigt har medborgarinitiativet kritiserats för begränsad genomslagskraft och relativt låga antal initiativ vilket lett till konkreta policyförändringar (Hurrelmann & Baglioni 2019, s. 916; Tosun et al. 2022, s. 327). Medborgarinitiativet bär risken likt andra internationella organisationer att präglas av elitisk, nationellt förankrad mobilisering, där krav på omfattande signaturer gynnar resursstarka aktörer i stora medlemsstater och begränsar mindre aktörers inflytande (Weisskircher 2020, s. 805–806). Samtidigt försvagas den demokratiska effekten av att kommissionen behåller lagstiftningsmonopol och ofta avvisar initiativ (Weisskircher 2020, s. 807; Tosun et al. 2022, s. 324), vilket kan leda till desillusion bland aktivister och en omorientering till nationella politiska arenor (Greenwood 2012, s. 807–808).

Tidigare forskning visar att trots detta har ECI betydande bemärkelse. Dess demokratiska betydelse bör i huvudsak bedömas utifrån dess förmåga att bidra till en transnationell aktivistisk sfär genom att stimulera medborgarnas politiska engagemang inom EU (Cengiz 2018, s. 581, 584; Hurrelmann & Baglioni 2019, s. 914). Den normativa betydelsen av ECI riskerar att underskattas, likt soft law. Möjligheten att påverka sociala normer bör ses som signifikant, likaledes bör demonstrationen av solidaritet och liksidighet över nationsgränser inom EU betraktas som en styrka. Medborgarinitiativ kan korrigera EU:s diskursiva representation genom att möjliggöra medborgarnas direkta inflytande. Påföljden är att icke-ekonomiska policyfrågor, såsom mänskliga rättigheter lyfts upp till EU:s institutioner ur ett bottom-up-perspektiv (Zeegers 2016, s. 29). Den utmanar även traditionellt Bryssel-centrerade organisationer genom att legitimera och lyfta multi-positionerade aktörer som EU-utbildade lokala tjänstemän

och organisationer. Resultatet är ett minskat gap mellan lokal aktivism och EU-politik (Oleart & Bouza 2018, s. 872, 876). En ökning i konkurrensen för policymålsättning tvingar etablerade institutionella aktörer att interagera och engagera sig med den bredare publiken, vilket förstärker demokratisk legitimitet.

4.4 Soft law och nationella värderingar

Europeiska unionen är en unik internationell organisation och präglas av ett flernivåsystem, vilket innebär att överstatliga, nationella och subnationella politiska nivåer samverkar och interagerar. Den vaga och flexibla formuleringen gör soft law anpassningsbar till nationella kontexter och lokala behov, men kan samtidigt agera som ett normativt ställningstagande från EU (Büchs 2008, s. 21; Hurrelmann & Baglioni 2019, s. 911).

Den tidigare litteraturen påvisar att denna strukturerade flexibilitet genererar ett politiskt spänningsfält mellan nationell suveränitet och internationella ambitioner (Gruszczak 2022, s. 248). Implementeringsmöjligheterna av policyer är beroende av nationella normer, institutionella strukturer samt den politiska kulturen. Denna problematik synliggörs exempelvis inom EU:s migrations- och integrationspolitik (Gruber 2017, s. 1923). Normer om nationell identitet inom EU har resulterat i en fragmental implementationspraktik mellan öst- och västeuropeiska medlemsstater, där västeuropeiska länder i större utsträckning har justerat nationell lagstiftning. Skälet är att EU:s policyer i hög grad varit förenliga med redan etablerade institutionella ramverk (Gruber 2017, s. 1930, 1932, 1938). Denna anpassningsförmåga kan därmed ifrågasättas utifrån en granskning av maktförhållanden inom EU. Om stater med politiskt inflytande kan påverka utformningen av policyer på EU-nivå kan målsättningar konstrueras i linje med deras egna nationella modeller, vilket i sin tur reproducerar en ideologisk hegemoni. Då mål uppfattas som "too costly" att tillämpa är även västeuropeiska stater mer motvilliga att genomföra strukturella förändringar, som Sverige, där etablerade välfärdsinstitutioner och normer har begränsat vilja att anpassa socialpolitiska policyer (Büchs 2008, s. 25; Copeland & Daly 2014, s. 353, 363; De La Porte et al. 2001, s. 299).

Ifrågasättandet av maktdistributionen inom EU och hur den påverkar lagstiftningen samt utformningen av soft law-verktyg, används ofta i konservativ och nationalistisk retorik emot policyförändringar inom politiska områden, som kvinnors rättigheter

(Montoya 2009, s. 332; Heichel, Knill och Schmitt 2013, s. 318). Abortfrågan och kvinnors rättigheter kategoriseras in i benämningen moralpolitik (moral policy) vilket anses vara politik som är djupt förankrad i personliga värderingar, föreställningar och religiösa trosuppfattningar. Konsekvensen blir att mindre policyjusteringar ofta leder till polariserade konflikter, ibland i nivå med de som kännetecknar mer omfattande paradigmskiftet (Heichel et al. 2013, s. 321–322, 325). Nackdelen med klassificeringen av abort som moralpolitik är att det konstruerar en dikotomi, vilket distansera inverkan av moral och ideologi på politikområden som i stället benämns som "materiella" och "tekniska". Denna distinktion riskerar att osynliggöra det ideologiska inflytandet på policyområdena, samtidigt som det ifråkopplar och isolerar abort- och kvinnorättigheter inom en moralisk kategori, vilket försvårar integrationen i bredare ramverk för mänskliga rättigheter och folkhälsa.

I högt polariserade kontexter, som debatter om reproduktiva rättigheter i Slovakien, har konservativa och nationalistiska eliter gestaltat EU:s soft law-indikatorer som en importerade västerländsk "genusideologi" (Fillieule & Broqua 2020, s. 13; Valkovičová & Meier 2024, s. 125, 130). Försättningsvis har Fillieule och Broqua (2020, s. 12) noterat en viss normpolarisering där soft law-verktyg på internationell nivå inte lyckats slå igenom nationella barriärer som bygger på traditionella värderingar. De påpekar bland annat att internationella normer som erkänner sexuella läggningar och könsidentiteter som mänskliga rättigheter möter ett kraftigt motstånd i länder som försvarar radikalt annorlunda nationella och religiösa koncept (Fillieule & Broqua 2020, s. 12). Det ideologiska motståndet, både nationellt och transnationellt använder avsiktliga mekanismer som "straw man"-strategin, vilket används för att simplificera och förminska komplexa debatter (Fillieule & Broqua 2020, s. 13; Valkovičová & Meier 2024, s. 129). Strategin går ut på att klumpa ihop spridda politiska frågor som abort, trans-rättigheter, sexualkunskap och samkönade äktenskap under en och samma hotbild, vilket ofta sammanställer aktörer från andra politiska åskådningar för att förstärka det ideologiska motståndet.

Införandet av soft law-målsättningar i det egna nationella politiska ramverket är därmed starkt beroende på det lokala civilsamhället. Tidigare forskning påvisar att länder med starka normer om mobilisering inom civilsamhället ofta använder internationella påtryckningar för att förstärka krav på politisk förändring och resulterar i produktionen av reformer (Montoya 2009, s. 327). Kontrasterande förblir policys ofta

symboliska i länder med svagare civilsamhällen. Montoya (2009, s. 335, 338) beskriver hur dessa stater agerar baserat på ett "umbrella pattern", där internationella normer appliceras på en bred variation av politiska och normativa system i en top-down-process. I samband med "umbrella pattern" utvecklar Montoya (2009, s. 335, 338) även fenomenet "decoupling", vilket beskriver resultatet av denna process som en särkoppling mellan politik och praktik, där policyer främst signalerar efterlevnad av internationella normer och förblir symboliska.

Fenomen som "umbrella pattern", "decoupling" och "the straw man", riskerar att förekomma inom policyområden, som kvinnors rättigheter, vilka benämns som "moralpolitiska". Problematiken med normativa styrningsinstrument, som soft law, är dess möjlighet till att påverka inriktningar inom normativa spänningsfält, samtidigt utsätts policyer för risken att omtolkas och bearbetas i tillämpnings-processen. Ofta till den grad att den förlorar det ursprungliga syftet, och nationell suveränitet kan användas för att försvara nationella normföreställningar.

4.5 Sammanställning av forskningsfältet

Tidigare forskning påvisar hur soft law verktyg som Open Method of Cooperation används av EU för att influera medlemsstaternas förhållning i policyområden där deras lagstiftande kompetens är restriktiv. Hybrid-styrning presenteras som den huvudsakliga strategin i nutida EU-styrningsinstrument, där soft law integreras med andra former av normativ reglering, och att instrument som European Citizens' Initiative (ECI) har introducerats för att reducera bristande transparens, ansvarstagande och legitimitet hos EU:s organ. Bristen på enhetliga resultat i policyområden, vilka kategoriseras som "moralpolitiska" påvisar vikten av kompatibla sociala normer på nationell nivå. Den presenterade översikten av tidigare forskning visar att det saknas studier som specifikt analyserar hur utformningen av EU-dokument agerar som strategiska soft law-instrument för att påverka reproduktiva rättigheter och samtidigt navigera policyområden vilka faller utanför unionens kompetensområden. Denna studie avser att bidra till att minska det identifierade forskningsgapet genom att illustrera hur soft law-instrument, som resolutionen *My Voice, My Choice* strategiskt konstrueras inom ett normativt spänningsfält, i syfte att generera förändring bortom EU:s formella kompetens.

5. Resultat

Utifrån den metodologiska ansatsen, bestående av en kvalitativ innehållsanalys samt en tematisk analys, urskiljdes fyra centrala ämnen: *Rättighetskonflikter och den normativa konstruktionen av aborträtten, enhetlig policyformulering och ideologisk konflikt i Europaparlamentet, normativ variation (nationellt, religiöst, politiskt) och strategiska tolkningar av EU:s befogenheter i en ideologisk konflikt*, i Europaparlamentets resolution *My Voice, My Choice* (Europaparlamentet 2025a), samt i den parlamentariska debatten (Europaparlamentet 2025c).

5.1 Rättighetskonflikter och den normativa konstruktionen av aborträtten

I delar av det empiriska materialet framställs aborträtten som en del av de mänskliga rättigheterna. Idén har samtidigt förkastats av många EU-parlamentariker. I resolutionen presenteras abort som en fundamental rättighet:

“Whereas access to sexual and reproductive health and rights (SRHR), including safe, universally accessible and legal abortion care, is a fundamental right.”
(Europaparlamentet 2025a, s. 3)

Vidare, uttrycks en ambition i resolutionen att inkludera rätten till säker och laglig abort i Europeiska unionens stadgar om de grundläggande rättigheterna, och att Europa måste presentera en enad front i representation för mänskliga rättigheter (Europaparlamentet 2025a, s. 6). Den upplevda enigheten inom EU efterfrågas av flera europaparlamentariker, samtidigt som debatten visar en mer splittrad hållning, där flera aktörer motsätter sig att abort klassificeras som en mänsklig rättighet. Christine Anderson (Tyskland) menar att:

“Moreover, abortion can never be characterized as a human right. Any society which would to decide that would be something I'd describe as profoundly evil.”
(Europaparlamentet 2025c)

Liknande ståndpunkter framförs av ett flertal parlamentariker, som Bert-Jan Ruissen (Nederländerna) och Paolo Inselvini (Italien), som lyfter att de mänskliga rättigheterna börjar i livmodern, och att kvinnor, samt samhället, har ett ansvar att ta hand om, och skydda fostret (Europaparlamentet 2025c). De flesta parlamentarikerna som motsätter sig resolutionen kombinerar retoriker i syfte att lyfta fostrets liv till en redan existerande rättighet; *rätten till liv*. Både Paolo Inselvini (Italien) och Fernand Kartheiser

(Luxemburg), nämner uttryckligen att denna resolution sker i motsättning till artikel två i Europeiska unionens stadgar om de grundläggande rättigheterna (Europaparlamentet 2025c).

Utöver de EU-parlamentariker som motsätter sig idén om att abort är en mänsklig rättighet, menar andra EU-parlamentariker att abort är en nödvändig och fundamental rättighet. Argumenten görs i antagandet att abort är en uppenbar del av hälso- och sjukvård, vilket gör att abort täcks av artikel 35 i Europeiska unionens stadgar om de grundläggande rättigheterna angående rätten till hälsoskydd (Europaparlamentet 2025c).

Parlamentariker menar även att abortfrågan bör ses ur perspektivet av kvinnors rättigheter, och en kvinnas rätt till integritet. Lynn Boylan (Irland), Billy Kelleher (Irland) och Joanna Scheuring-Wielgus (Polen) framhåller att kvinnors rättigheter och kroppslig självbestämmande är resultatet av en kontinuerlig kamp och att i nuläget är kvinnors rättigheter ett privilegium som beviljas baserat på nationell kontext (Europaparlamentet 2025c). Antagandet återfinns i resolutionen:

“whereas individuals’ ability to exercise their reproductive autonomy, including their right to decide freely and responsibly whether, when and how to have children, must be guaranteed in order to achieve gender equality and the full enjoyment of human rights for everyone in Europe; whereas the right to bodily integrity and autonomy must be fully respected and guaranteed” (Europaparlamentet 2025a, s. 4)

Under debattens gång sätts dessa rättigheter kontinuerligt emot varandra och ifrågasätts, ofta via direkta frågor mellan parlamentariker. Arba Kokalari (Sverige) nämner att, efter hennes observation av debatten, går det i nuläget inte att anse att mänskliga rättigheter är skyddade eller respekterade i EU (Europaparlamentet 2025c). I resolutionen uteblir diskussionen om både rätten till liv, eller en diskussion angående ett foster.

I debatten framträder två återkommande förhållningssätt till aborträtten. Å ena sidan beskrivs abort som en del av hälso- och sjukvård och därmed en fråga om mänskliga rättigheter och kroppslig integritet (Europaparlamentet 2025c). Å andra sidan framställs abort som en inskränkning på rätten till liv, där fokus riktas till fostret utifrån dess moraliska och juridiska subjektivitet (Europaparlamentet 2025c). I flera uttalanden formuleras detta som en avvägning mellan kvinnans rätt till självbestämmande och fostrets rätt till liv.

Sammanfattningsvis visar materialet att medan resolutionen presenterar abort som en grundläggande rättighet präglas debatten av tydliga motsättningar där aborträtten avhandlas utifrån en dragkamp om rättigheter.

5.2 Enhetlig policyformulering och ideologisk konflikt i Europaparlamentet

I resolutionen tydliggörs en gemensam målsättning och ett normativt ställningstagande i abortfrågan, och förmedlas genom antagandet att det är en mänsklig rättighet. Däremot synliggörs inte de underliggande ideologiska skillnader som framträder i de parlamentariska debatterna. I resolutionen presenteras uppmaningar för reformeringar av nationella lagar för att efterlikna internationella normer samt riktlinjer för folkhälsa (Europaparlamentet 2025a, s. 6).

I debatten framkommer återkommande hänvisningar till olika nationella och politiska kontexter. Abir Al-Sahlani (Sverige) belyser att det finns ideologiska skillnader mellan olika länder:

“Mr President, 'My voice, my choice' exists because women in Poland are dying. Because women in Malta are treated as criminals. Because in Italy, access to abortion is only on paper, but in reality, it's blocked. Because in Hungary and in Slovakia, women's rights are being pushed back systematically under the banner of 'tradition'.” (Europaparlamentet 2025c)

Uttalandet beskriver skillnader i hur abortfrågans betydelse varierar stort beroende på nationella normer och politiska strukturer. Återkommande i resolutionen, samt den parlamentariska debatten, är beskrivningen av varierande abortpolitik som ett intersektionellt problem. Parlamentariker och resolutionen presenterar statistik, som menar att påvisa hur marginaliserade grupper påverkas i störst utsträckning av restriktiv abortvård (Europaparlamentet 2025c). Retoriken återfinns även i oppositionen, där Paolo Inselvini (Italien) anser att den sanna marginaliserade gruppen är fostret, och Irmhild Boßdorf (Tyskland) hävdar att argumentet är befängt:

“It's absolute rubbish. People behind this campaign are people from the LGBTQI. We've also got people from ethnic minorities, religious minorities when it comes to ending their pregnancies. Limits to abortion, discriminate against these marginalized groups and therefore according to the plan, abortion should be funded out of EU money...therefore be used for entirely misplaced reasons.” (Europaparlamentet 2025c)

Irmhild Boßdorf (Tyskland) fortsätter sitt tal med att hävda att alla som röstar för initiativet har förlorat rätten att kalla sig själv kristen eller västerländsk (Europaparlamentet 2025c). Ett uttalande som speglas i många andra parlamentarikers åsikter, då ett flertal gör kopplingar mellan att vara kristen och europeisk. Christine Anderson (Tyskland) anser att initiativet uppmanar till en dödkultur (“culture of death”) och utmärker ett hot mot Europa i sin helhet (Europaparlamentet 2025c). I debatten förekommer upprepade beskrivningar av motståndarens position som problematisk, eller hotfull. Somliga parlamentariker kopplar abortmotstånd till inskränkningar på demokratiska värden, medan andra beskriver aborträttsrörelsen som ett hot mot nationell suveränitet, kulturella värderingar och religiösa principer (Europaparlamentet 2025c). Margarita De La Pisa Carrión (Spanien), anser att initiativet och resolutionen är en del av en anti-semitisk, kommunist och anti-kristen indoktrinering, vilket kritiserar alla som ifrågasätter den (Europaparlamentet 2025c). Irmhild Boßdorf (Tyskland) och Laurence Trochu (Frankrike) likfärdigar även initiativet med andra social-rörelser, där rättigheter till abort direkt kopplas till Palestinapropaganda (Europaparlamentet 2025c).

Samtidigt framställer flera aktörer sina egna ståndpunkter som icke-ideologiska, exempelvis genom att beskriva abort som en fråga om medicin eller rättigheter snarare än politiska värderingar. En majoritet av supportrar till resolutionen vädjar i sina uttalanden för att andra ska fränkoppla sina egna uppfattningar och ideologier i detta beslut. Hadja Lahbib (EU-kommissionär), påpekar bland annat att debatten inte bör grundas i ideologiska inriktningar, vilket Lynn Boylan (Irland) instämmer i då hon påpekar att abort är hälso- och sjukvård och inte bör vara ett verktyg för en ideologi (Europaparlamentet 2025c). Paolo Inselvini (Italien), erkänner snarare områdets politiska och moraliska karaktär i sitt uttalande:

“This is ideological. You neglect the most important right, the right to life, the right to be born.” (Europaparlamentet 2025c)

Melissa Camara (Frankrike) instämmer och menar att:

“Let's not be mistaken: this is not a legal debate, not a procedural squabble, it's an ideological choice” (Europaparlamentet 2025c)

Sammanfattningsvis påvisar materialet, att medan resolutionen formulerar en enhetlig normativ positionering inom EU, präglas debatten av tydliga ideologiska motsättningar. I debatten framgår det olika synsätt, där abort beskrivs som antingen en fråga om mänskliga rättigheter och sjukvård eller som en fråga som är starkt präglad av en ideologisk agenda. Det syns även hur liknade retoriker används från både oppositionen och den stödjande sidan, men med skilda motiv och ingångar.

5.3 Normativ variation (nationellt, religiöst, politiskt)

Resolutionen använder formuleringen “uppmanar” (*calls on*) kontinuerligt. Det brukas i resolutionen som ett uttryck för normativ påverkan snarare än juridiskt bindande styrning. I resolutionen framgår det:

“...the movement calls on the EU to ensure safe and accessible abortion for all and demands that the EU pass legislation that would create a financial mechanism to help Member States that voluntarily join...” (Europaparlamentet 2025a, s. 3)

Uppmaningarna är både riktade mot EU-kommissionen att anta ny lagstiftning men även direkt mot medlemsländerna att förändra nationella formella normer. Utifrån uppmaningarna anses resolutionens fokus utgöra lagändringar, och förändring nämns främst i relation till EU:s rättsliga ramverk, såsom EU-stadgar om de grundläggande rättigheterna (Europaparlamentet 2025a, s. 6). Det framkommer även uppmaningar i ett flertal uttalanden i debatten, många i relation till faktumet att medborgarinitiativet är ett resultat av över en miljon medborgares underskrifter (Europaparlamentet 2025a, s. 5). Medborgarnas engagemang lyfts som en avgörande faktor i hur abortfrågan förflyttas från parlamentariskernas individuella åsikter till en direkt beaktning av vad medborgare inom EU anser. Maria Grapini (Rumänien) framhåller detta genom att betona parlamentariskernas representativa roll:

“...we have been elected by citizens. This is a citizen's initiative. Maybe we forgot why we are here. We have to discuss a citizen's initiative” (Europaparlamentet 2025c)

Samtidigt återfinns individer vilka ifrågasätter medborgarinitiativets representativitet. Margarita De La Pisa Carrión (Spanien) menar att initiativet absolut inte speglar majoriteten av europeiska kvinnors åsikter, och är i huvudsak motiverat och finansierat

av investerare som utnyttjar utökad "abort-turism"(abortion tourism) för vinstmarginal (Europaparlamentet 2025c). Liknande kritiserar Laurence Trochu (Frankrike) att det statistiska underlaget är manipulerat utifrån extremvänstern och "genusideologier". I initiativets försvar, belyser Maria Walsh (Irland) en normativ skillnad inom politiska partier:

"It does not have some arbitrary, ulterior motivation to infringe on national competences or change the EU Treaties, despite what even my own colleagues in the EPP Group believe." (Europaparlamentet 2025c)

Utöver skillnaderna i tillit till initiativets validitet inom partier, identifierades även normativa variationer mellan och inom medlemsstaterna. Ett flertal parlamentariker från Slovenien deltar i diskussionen genom att uttrycka starka åsikter. Matej Tonin (Slovenien), uttrycker att det är konstigt att initiativet delvis startade i "det vackra" Slovenien, eftersom det är lagligt där, och kritiserar även Nika Kovač, genom att hävda att hon organiserat initiativet med motiv att påverka EU-valet (Europaparlamentet 2025c). Matjaž Nemec (Slovenien), nämner i kontrast till detta, att ett EU där kvinnor dör på grund av bristande abortvård är ett EU med begränsad demokrati (Europaparlamentet 2025c). De olika ståndpunkterna påvisar en normativ variation på nationell nivå inom EU.

Det är även möjligt att urskilja skilda normativa inställningar inom religiösa grupper. En stor del av oppositionen, kopplar frågan om abort till Gud och religion. Bert-Jan Ruissen (Nederländerna) hävdar att samhällets och kvinnans ansvar att skydda fostret är ett ansvar som getts av Gud (Europaparlamentet 2025c). I en liknande position använder Irmhild Boßdorf (Tyskland) statistik för att belysa vad hon beskriver som en omfattande förekomst av aborter i Tyskland (Europaparlamentet 2025c). Tery Reintke (Tyskland) identifierar sig även som katolik, men använder sin religiösa tillhörighet för att argumentera för initiativet (Europaparlamentet 2025c). Därav, återfinns normativa skillnader inte endast inom samma religiösa grupper, men även inom religiösa grupper från samma medlemsstat.

Fortsättningsvis utmärker sig två talare i debatterna, Joanna Scheuring-Wielgus (Polen) och Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (Polen). Båda är representanter från Polen, vilket i både resolutionen och andra uttalanden i debatten presenteras som ett tydligt exempel på negativ abortlagstiftning (Europaparlamentet 2025c). Łukacijewska

hävdat att de skilda tillgångarna till abort för kvinnor tyder på ett systemfel, och vädjar till polska kvinnor att de ska veta att de inte är ensamma (Europaparlamentet 2025c). Scheuring-Wielgus vidareutvecklar individernas betydelse genom att hävda att:

“This initiative was not created by big parties. It is not an abstract top-down idea. It was born in the hearts of people.” (Europaparlamentet 2025c)

Deras och andra polska kvinnors positionering påvisar att det finns en motståndsrörelse, grundad i en skild normativ uppfattning mellan makthavande stater, medborgare och tjänstemän inom lagstiftande organ.

Sammanfattningsvis är det möjligt att urskilja i materialet en bred variation av normer, vilket interagerar med varandra i olika politiska, religiösa och sociala grupper, både nationellt och internationellt. Sammantaget visar resolutionen och debatten att det finns en växande gränsöverskridande norm inom EU som stödjer rätten till säker och laglig abort, vilket förstärks av det breda stödet från medborgarinitiativet. Samtidigt kvarstår tydliga motsättningar, där en del av EU-parlamentariker ifrågasätter initiativets legitimitet och betonar nationell suveränitet. Europaparlamentets kontinuerliga användning av uppmaningar visar även en förändringskraft som drivs av en normativ påverkan i stället för en juridiskt bindande lagstiftning.

5.4 Strategiska tolkningar av EU:s befogenheter i en ideologisk konflikt

I det empiriska materialet framkommer det skilda uppfattningar om hur initiativet är konstruerat i förhållande till EU:s befogenheter. I debatten uttrycker flera EU-parlamentariker att frågan faller utanför EU:s kompetensområde och bör uteslutligen hanteras av nationell lagstiftning. Fernand Kartheiser (Luxemburg) berättar:

“...[T]he Union is not competent in this matter. It has no business interfering in the decisions of Member States. It must respect their sovereignty and cannot use subsidiarity or supporting competence as an argument to circumvent the treaties.” (Europaparlamentet 2025c)

Liknande ståndpunkter återfinns i debatten. Margarita De La Pisa Carrión (Spanien) och Laurence Trochu (Frankrike) menar att EU-kommissionen inte bör lägga fram förslag inom ett område där EU saknar kompetens, särskilt där ekonomiska åtgärder syftar till att påverka nationell lagstiftning (Europaparlamentet 2025c). Bert-Jan Ruissen

(Nederländerna) betonar även att EU borde respektera de tre huvudprinciperna och att abort då inte kan regleras under EU (Europaparlamentet 2025c).

I både resolutionen och debatten framgår det likväl uppfattningar att initiativet formulerats inom ramen för lagverket vilket begränsar EU:s kompetens. Cristina Guarda (Italien), författare till resolutionen, uttrycker en medvetenhet om känsligheten i medborgarinitiativet. Resolutionen betonar att åtgärder ska genomföras utan att påverka nationell lagstiftning:

“Calls on the Commission, in line with the ‘My Voice, My Choice’ ECI proposal [...] without interfering with national laws and regulations [...]” (Europaparlamentet 2025a, s. 6)

Vidare framgår det att initiativet fokuserar på ekonomiska mekanismer för att stödja medlemsstater vilka erbjuder full abortvård. I resolutionen anges att medlemsländer redan tar emot patienter från andra länder på grund av restriktioner, vilket beskrivs som en belastning för hälso- och sjukvårdssystemen och påverkar nationella resurser för behandlingen av patienter (Europaparlamentet 2025a, s. 5). Resolutionen hänvisar även till EU:s befogenhet att stärka nationella system inom gränsöverskridande hälso- och sjukvård i syfte att minska ojämlikheter i medborgares tillgång till vård (Europaparlamentet 2025a, s. 6).

“Expresses concern about the legal and practical barriers to abortion in certain Member States, and calls for dialogue and exchange of best practice to ensure access to SRHR...” (Europaparlamentet 2025a, s. 6)

En befogenhet vilken Hadja Lahbib (Belgien) lyfter i debatten, för att betona att initiativet inte syftar till att förändra medlemsstaternas lagstiftning eller etiska ställningstagande:

“The Commission registered the initiative only to the extent that the proposed financial support mechanism does not aim to undermine Member States' public order legislation, nor the healthcare and the ethical choices of Member States.” (Europaparlamentet 2025c)

Lahbib framhåller även att gränsöverskridande hälso- och sjukvård omfattas av EU-rätten genom principen av de fyra friheterna:

“...[I]t is legal under EU law if a woman travels to another Member State to get an abortion. The Court of Justice of the EU has clarified that this is covered by free movement of services, one of the four freedoms enshrined in the EU Treaties.”
(Europaparlamentet 2025c)

Liknande resonemang återfinns hos ett flertal parlamentariker. Lukas Sieper (Tyskland) lyfter att initiativet är utformat i enlighet med EU:s rättsliga ramverk, och hänvisar likt andra till fördraget om gränsöverskridande vård (Europaparlamentet 2025c). Vidare uttrycker Sieper att förslaget sker inom respekt för nationell suveränitet, vilket Maria Grapini (Rumänien) utvecklar genom att hävda att den nationella kompetensen inte förminskas av EU:s möjlighet att stödja medlemsstater som tillhandahåller abortvård (Europaparlamentet 2025c).

Oppositionen benämner gränsöverskridande abortvård som “abort-turism”. Formuleringen problematiseras och ifrågsätts av andra parlamentariker i debatten, vilka menar att det osynliggör den emotionella påfrestningen som abort innebär (Europaparlamentet 2025c). Billy Kelleher (Irland), samt Valérie Devaux (Frankrike) betonar att kvinnors val att resa för att få tillgång till abort inte är ett frivilligt val utan är en konsekvens av att de saknar vård i hemlandet (Europaparlamentet 2025c).

Sammantaget framkommer det ur materialet att EU:s befogenheter och skyldigheter beskrivs med skilda motiv. Motståndarna till initiativet poängterar nationell suveränitet och begränsad EU-kompetens, medan andra parlamentarikers uttalanden om EU:s roll i gränsöverskridande hälso- och sjukvård återfinns i resolutionen.

6. Analys & diskussion

Kommande avsnitt presenterar hur Europaparlamentets resolution *My Voice, My Choice*, kan förstås i relation till ideologiska konflikter, normativa variationer och agera som soft law inom ett begränsat kompetensområde. Analysen påvisar att EU är präglad av en fragmenterad normativ struktur, där individuella ideologiska positioner är centrala. Resolutionen är till synes enhetlig, men konstateras i den parlamentariska debatten där politiska och juridiska förhandlingar ger specifika normer tolkningsföreträde.

Avsnittet är uppdelat i tre teman: *Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument, normkonflikter inom och mellan medlemsstater i ett flernivåsystem, och avslutningsvis soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde.*

6.1 Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument

Analysen visar att det finns en diskrepans mellan den enhetliga framställningen i Europaparlamentets resolution *My Voice, My Choice* och den konfliktladdade karaktären i den parlamentariska debatten. Resolutionen presenterar en relativt sammanhållen normativ positionering i abortfrågan, medan debatten synliggör en ideologisk fragmentering. Parlamentets till synes enade ståndpunkt i resolutionen representerar inte en konsensus, utan kan snarare ses som ett resultat av att specifika ideologiska positioner uppnått ett tolkningsföreträde och en etablerad maktposition. Tolkningsföreträdet tillåter en bestämmelse över vilka normer som identifieras som hegemoniska inom en institutionell process (Merry 1988, s. 889; Griffiths 2011, s. 194).

Utifrån ett ny-rättspluralistiskt perspektiv kan resultatet tolkas som en produkt av en process där normativa ordningar formas i interaktionen mellan parlamentariker, snarare än en produkt av ett neutralt system. Utifrån det teoretiska ramverkets begrepp "juridical mobilization", är det möjligt att förstå den parlamentariska debatten som en arena där juridiska normer inte enbart tillämpas utan även konstrueras, mobiliseras och omförhandlas (Griffiths 2011, s. 193). Argumenten som framträder i debatten illustrerar hur sociala normer, institutionella praktiker och transnationella processer samverkar i dialektiska förhållanden, där parlamentarikerna konkurrerar om att definiera och legitimera abort utifrån rättsliga normer. EU-rätt och mänskliga rättigheter används av både förespråkare för resolutionen och motståndare genom hänvisning till lag, rättigheter och EU:s befogenheter för att stärka den respektive ståndpunkten. Juridisk retorik används inom EU-debatten för att konstruera eller dekonstruera hegemoniska världsåskådningar (Griffiths 2011 s. 187, 194).

Den juridiska mobiliseringen tydliggörs i hur abort konstrueras som en konflikt mellan konkurrerande rättigheter. Aktörer som Lynn Boylan (Irland) framställer abort som en självklar del av hälso- och sjukvården, utifrån rätten till kroppslig integritet och mänskliga rättigheter, medan andra parlamentariker som Paolo Inselvini (Italien) argumenterar emot detta genom att betona inskränkningen på rätten till liv baserat på fostrets juridiska och moraliska status, vilket resulterar i slutsatsen att rättighetsanpråk inte existerar parallellt utan ställs emot varandra i en avvägning (Europaparlamentet 2025c).

Parlamentets resolution agerar som ett strategiskt verktyg i politiska konflikter baserat på ideologiska utgångspunkter. Detta bekräftar den ny-rättspluralistiska

utmaningen av rättcentralismen och normproduktion anses inte sker genom en top-down-process tillhörande en självlegitimerande stat. Genom begreppet "semi-autonomous fields" kan Europaparlamentet förstås som ett socialt fält, som både producerar egna normativa ordningar och samtidigt formas av externa rättsliga, politiska och ideologiska utgångspunkter (Banakar & Travers 2002, s. 308). Debatten synliggör hur detta fält inte är homogent, utan präglas av konkurrerande ideologiska positioner. Abortfrågan som policyområde förstärker denna dynamik ytterligare, då reproduktiva rättigheter är ett politiskt område där djupt rotade i individuella värderingar, religiösa föreställningar och kulturella normer tydlig framträder och valideras (Heichel et al. 2013, s. 321–322, 325). Detta kan tydligt kopplas till en hög grad av konflikt i debatten, då mindre policyförslag genererar starka reaktioner och polariserade positioner.

Det empiriska materialet visar att konflikten inte enbart handlar om policyinnehåll, utan om grundläggande normativa värderingar, genom uttalanden som nämner personliga intressen och ideologiska ingångar.

Utöver juridiska retoriker används delegitimerande strategier i debatten. Analysen av resultatet visar hur abortfrågan simplificeras genom en "straw man"-strategi, då frågan kopplas till bland annat anti-kapitalism och Palestinapropaganda (Europaparlamentet 2025c; Fillieule & Broqua 2020, s. 13; Valkovičová & Meier 2024, s. 129). Likt tidigare forskning, använder konservativa parlamentariker ett samlingsbegrepp för denna ideologiska hotbild, "genusideologi" (Fillieule & Broqua 2020, s. 13; Valkovičová & Meier 2024, s. 125, 130). Strategin används för att skapa en enhetlig motpol och mobilisera stöd från andra normativa ingångar genom att framställa motståndarens ideologi som extrem eller samhällshotande. Detta syns i hur "genusideologin" framställs som ett hot mot västerländska värderingar, kristendomen och i förlängningen även mot Europa (Europaparlamentet 2025c). Den normativa spänningen inom politiska arenor och fält sker utifrån politiska och juridiska argument, i syfte att övertyga och omdefiniera problemets struktur. Frågan om ökad tillgänglighet till säker abortvård inom EU omvandlas i debatten till en diskussion om suveränitetsintrång och grundläggande värderingar.

Delegitimering återfinns i hur parlamentariker presenterar "sann" statistik för att illustrera deras respektive ståndpunkter men samtidigt förkastar motparters data som vinklad. I detta sammanhang framstår "neutral" och vetenskaplig kunskap som

politiserad, och är objekt för tvivel (Europaparlamentet 2025c). I enlighet med Cengiz (2018, s. 580) används tekniska och vetenskapliga formuleringar i form av data för att framställa den egna positioneringen som objektiv, vilket riskerar att dölja de underliggande ideologiska premisserna. Detta exemplifieras i debatten när aktörer som stödjer resolutionen avpolitiserar frågan genom att beskriva abort som en medicinsk- och rättighetsfråga (Europaparlamentet 2025c). Avpolitiseringen kan anses vara problematisk utifrån det ny-rättspluralistiska perspektivet, eftersom det tenderar att dölja faktumet att abortfrågan i grunden är en normativ konflikt mellan olika rättsordningar, värdesystem och aktörer (Merry 1988, s. 870). Genom att framställa frågan som en teknisk medicinsk- eller rättighetsfråga osynliggörs makt- och tolkningsprocesser där olika aktörer konkurrerar om att definiera och legitimera normer (Griffiths 2011, s. 174–175, 179, 194). Detta kan resultera i en reserverad politisk och demokratisk förhandling mellan motstridiga värde-positioner och riskera att somliga normativa perspektiv framstår som neutrala och universella (Merry 2010, s. 55–56). Denna strategi kan även anses problematisk utifrån tidigare forskning eftersom den riskerar att bidra till en etablerad bild av mänskliga rättigheter som västerländska ideal, påtvingade på medlemsstaterna (Fillieule & Broqua 2020, s. 13; Valkovičová & Meier 2024, s. 125, 130). Mänskliga rättigheter utifrån denna retorik är en del av "genusideologin", och ett EU byggt på en vinklad ideologi.

Resolutionens enhetliga formulering kan utifrån analysen tolkas som ett uttryck för rättens symboliska auktoritet, snarare än faktisk normativ enighet (Banakar & Travers 2002, s. 308). Genom att presentera en sammanhållen normativ ståndpunkt skapas en bild av en gemensam europeisk värdegrund, trots att denna enighet inte återspeglas i den politiska debatten. Denna symboliska dimension innebär att resolutionen inte enbart fungerar som en påtryckning på EU-kommissionen, utan även som ett normativt ställningstagande med potentiell påverkan på hur abortfrågan, utifrån ideologiska tolkningar förstås inom EU (Büchs 2008, s. 21; Hurrelmann & Baglioni 2019, s. 911).

Sammanfattningsvis visar analysen att policy och rättsliga argument inom EU formas genom en kontinuerlig ideologisk kamp, där aktörer använder juridiska resurser för att främja sina värderingar. Den parlamentariska debatten synliggör denna process genom att blottlägga de normativa konflikterna som ligger bakom resolutionens till synes enhetliga uttryck.

6.2 Normkonflikter inom och mellan medlemsstater i ett flernivåsystem

Analysen visar hur abortfrågan inom EU inte enbart präglas av konflikter mellan medlemsstater, utan även av betydande normativa skillnader inom stater, politiska grupper och religiösa sammanhang. En fragmenterad normativ verklighet synliggörs i ideologiska uppfattningar av abort, vilka är rotade i personliga åsikter. Variationen mellan parlamentarikerna i debatten indikerar på att abortfrågan bör förstås som ett gränsöverskridande normproblem, där konkurrerande normsystem formas i interaktionen mellan individuella värderingar, nationella och transnationella strukturer (Europaparlamentet 2025c; Griffiths 2011, s. 193–194). Individualiserade positioner anses därmed inte förankrade i semi-autonoma fält begränsade till specifika grupper baserat på nationell identitet, religion eller partipolitik (Banakar & Travers 2002, s. 308).

Normers individuella karaktär synliggörs i debatten när parlamentariker från samma medlemsstat uttrycker motstridiga uppfattningar (Europaparlamentet 2025c). Aktörerna från östeuropa illustrerar hur olika representanter artikulerar motsatta positioner i abortfrågan trots gemensam nationell kontext, vilket förväntades i analysen baserat på tidigare forskning (Europaparlamentet 2025c; Gruber 2017, s. 1930, 1932, 1938). Materialets innehåll påvisar även hur interna skillnader i abortfrågan framkommer i majoriteten av medlemsstaterna, oberoende på geografiskt område eller politiska system. Detta styrker det ny-rättspluralistiska perspektivet som betonar att normer inte är enhetliga eller bundna till staten (Merry 1988, s. 870). En komplex normativ mångfald inom och mellan medlemsstaterna identifieras som en central bemärkelse i normativ påverkan av policydokument inom EU, eftersom det utmanar antaganden om enlighet inte bara inom EU utan även i nationella normsystem.

Normativa variationer framträder inom religiösa och politiska grupper. Utöver juridisk retorik, mobiliseras religiös tillhörighet för att argumentera både för och emot initiativet (Europaparlamentet 2025c). Detta indikerar att även religiösa normsystem inte är homogena, utan öppna för tolkning och omförhandling, vilket resulterar i att religiös identitet inte förutbestämmer ideologiska utgångspunkter. Komplexiteten av normativ variation inom nationer, religiösa grupper och partier leder till att transnationella normer, som rätten till reproduktiva rättigheter, får varierande betydelse inom Europaparlamentet.

Debatten visar hur liknande normativa principer översätts och omtolkas i interaktionen mellan personliga värderingar redan i politiska interaktioner, vilket bidrar till en normativ spänning snarare än att reducera den (Merry 2010, s. 51–53). Analysen visar även hur aktörer som Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (Polen), som genom sina uttalanden i debatten, omformulerar och anpassar transnationella rättsliga begrepp till nationella och lokala kontexter. Detta kan förstås som en process av “vernacularisation”, där EU:s normativa och juridiska ramverk görs begripliga och meningsfulla genom att översättas till lokalt förankrade tolkningsramar redan i den politiska debatten, innan faktisk implementering sker (Merry 2010, s. 51, 54-56).

Analysen visar samtidigt att medborgarinitiativet *My Voice, My Choice*, representerar en form av transnationell mobilisering vilket utmanar den traditionella beslutsordningen inom EU, där politiska initiativ i huvudsak formuleras av institutionella och politiska eliter i en top-down-process (Hurrelmann & Baglioni 2019, s. 911, 915; Weisskircher 2020, s. 797–798; Tosun et al. 2022, s. 327; Zeegers 2016, s. 29). Som ett medborgarinitiativ (ECI) bygger förslaget på ett bottom-up perspektiv där över en miljon medborgare från flera medlemsstater gemensamt lyfter frågan till EU-nivå (Europaparlamentet 2025a, s. 5). Resolutionens grund i ett medborgarinitiativ påvisar hur normativa anspråk kan artikuleras bortom gränser och bidrar till att skapa transnationella politiska och ideologiska fält. Uttalanden i debatten betonar denna dimension, där parlamentariker som Maria Grapini (Rumänien), påminner om att förslaget är grundat i EU-medborgares engagemang snarare än en politisk elit (Europaparlamentet 2025c).

Samtidigt ifrågasätts initiativets representativitet (Europaparlamentet 2025c). Den bristande tilliten till initiativet görs i relation till den tidigare presenterade “straw man” strategin, och antagandet att EU:s maktdistribution är ideologiskt vinklad. Margarita De La Pisa Carrión (Spanien) kritiserade medborgarinitiativet som icke-representativt, där medborgarnas “input” minimeras och ignoreras (Europaparlamentet 2025c). Bedömningar görs enbart på tjänstemäns åsikter snarare än medborgarnas, vilket riskerar EU:s transparens och demokratiska legitimitet (Büchs 2008, s. 33; Cengiz 2018, s. 579; de Ruiter 2013, s. 98). De La Pisa Carrións uttalande om att representera den “sanna” åsikten hos kvinnor i Europa pekar på en otydlig och omstridd gränsdragning kring vem som har rätt att definiera vad som anses vara allmänhetens vilja. Fortsättningsvis illustrerar dessa delar av debatten hur soft law-instrument bär risken

av att reproducera "behind-the-scenes negotiations" där tjänstemän endast hålls ansvariga inför andra tjänstemän (Tholoniati 2010, s. 111; Zeegers 2016, s. 31; Hurrelmann & Baglioni 2019, s. 913; de Ruiter 2013, s. 97).

Den normativa mångfalden har implikationer på nationella policygenomslag. I ett flernivåsystem där normer formas i samspel mellan individuella, nationella och transnationella nivåer, blir implementeringen av policyer beroende av lokala normativa förankringar. I linje med tidigare forskning, innebär detta att soft law-instrument kräver en institutionell kontext för att inte riskera att variera i praktiken, där medlemsstater eller kontexter endast uppvisar symbolisk anpassning snarare än förändring (De La Porte et al. 2001, s. 293, 295; Büchs 2008, s. 23–24; Montoya 2009, s. 335, 338). I samhällen där civilsamhället präglas av ideologisk splittring kan detta ytterligare försvåras. Det bör nämnas att effekten av ECI utvärderas utifrån dess möjlighet att bidra till transnationell aktivism, och debatten kan sägas illustrera hur en solidaritet över nations- och partigränser sker både i mobiliseringen för och emot medborgarinitiativet (Cengiz 2018, s. 581, 584; Hurrelmann & Baglioni 2019, s. 914).

Sammanfattningsvis visar analysen att abortfrågan inom EU inte bör förstås som en konflikt mellan tydligt avgränsade grupper eller nivåer, utan som en komplex normativ arena där värderingar formas och omförhandlas i interaktion mellan individuella ideologiska förankringar. Resolutionens grund i ett medborgarinitiativ i samband med parlamentariker som innehar liknade ideologiska föreställningar från olika nationer, religioner och partier påvisar att politiska frågor som erkänns vara grundade i individuella värderingar, likt abort, avgörs av en ideologisk ingång av transnationell karaktär.

6.3 Soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde

Studiens teoretiska ramverk möjliggör en fördjupad förståelse av parlamentets resolution genom begreppet "vernacularisation" (Merry 2010, s. 55–56). Utifrån detta begrepp bör *My Voice, My Choice* förstås som ett strategiskt verktyg som syftar till att förstärka och bistå redan existerande normativa positioner med ideologiska överensstämmelser, i stället för ett försök att harmonisera normativa uppfattningar inom EU.

Denna dynamik framträder särskilt tydligt genom att resolutionen karakteriseras som ett soft law-instrument. Resolutionens betydelse avgörs delvis utifrån att EU-kommissionen beslutat att i stället för att etablera ny lagstiftning, skapa en alternativ administrativ väg baserat på befintliga budgetstrukturer, och frivillig anslutning (Europeiska kommissionen 2026a). Syftet med resolutionen är att pressa kommissionen att ta ställning och vidta åtgärder inom ett område där unionens formella lagstiftningskompetens är begränsad. Detta synliggörs genom uppmaningarna till både EU-kommissionen och medlemsstaterna att etablera eller förändra lagstiftning, men dessa bär inga formella sanktioner (Europaparlamentet 2025a, s. 6). Konsekvent är dess påverkan på medlemsstaterna i huvudsak normativ. I ett policyområde som abort innebär ett försök till bred harmonisering en risk att möta betydande motstånd eftersom abortfrågan inte bara är en teknisk eller juridisk fråga, utan en starkt värdeladdad och varierande politisk konfliktfråga inom EU. En möjlig slutsats är därmed att en tillämpningsproblematik hade uppstått i EU, oberoende om EU-kommissionen hade lagt fram ett nytt lagförslag. Bindande eller icke-bindande, är de områdena som kategoriseras som "moralpolitiska" områden särskilt beroende av civilsamhällets organisationer, och aktörers vilja att implementera policyinnehåll (De La Porte et al. 2001, s. 293, 295; Büchs 2008, s. 23–24; Montoya 2009, s. 335, 338). En möjlig problematik är hur nationer och stater hade fördelat de ekonomiska resurserna som tillhandahålls, och att de inte enbart går till den generella hälsa- och sjukvården som är mindre politiserad.

Analysen indikerar därmed att resolutionen inte är utformad för att direkt förändra medlemsstaternas lagstiftning, utan snarare för att kringgå normativa konflikter genom att fokusera på åtgärder där politisk konsensus redan existerar. Medvetenheten i strategin framgår exempelvis i uttalandet från Hadja Lahbib (Belgien), som betonar att initiativet inte syftar till att underminera medlemsstaternas lagar eller etiska ställningstaganden (Europaparlamentet 2025c). Vidare relateras Lahbibs uttalanden till Cristina Guarda (Italien), som framhåller en medvetenhet om ämnets känsliga natur (Europaparlamentet 2025c). Den kontinuerliga benämningen om en "medvetenhet", bekräftar underliggande strategiska motiv.

En central del av den strategiska mobiliseringen är urskiljningen att resolutionen och medborgarinitiativet försiktigt är formulerat inom ramarna för, och med stöd i EU-rätt (Europaparlamentet 2025a, s. 1-3). Initiativets förutsättning att placera frågor om

mänskliga rättigheter inom EU:s angelägenheter är stort beroende på multi-positionerade, EU-utbildade, lokala aktörer och organisationer vilka kan strukturera förslag som uppfyller de strikta procedurmässiga kraven för EU-kommissionens granskning (Oleart & Bouza 2018, s. 872, 876; Zeegers 2016, s. 29). Detta kan anses som en form av bottom-up mobilisering, där "vernacularisation" krävs för att navigera mellan de olika semi-autonoma sociala fält (Banakar & Travers 2002, s. 308; Merry 2010, s. 54).

I ett ny-rättspluralistiskt system där flera normativa ordningar samexisterar, fungerar Europaparlamentets användning av en resolution som ett "two-level-game", där aktörer strategiskt förhandlar och legitimerar sin position både uppåt i EU:s institutionella hierarki, och nedåt mot medborgarbaserade normer. Strategin sammanställer ett gemensamt policyramverk vilket agerar som en "amplifier" för initiativets ideologiska riktning genom att omvandla en djupt värdeladdad konflikt till en administrativ fråga om budgetering (Büchs 2008, s. 22; Copeland & Ter Haar 2015, s. 25, 28). Kombinationen av finansiella styrmedel, som användningen av ESF+ programmet, utvecklat informationsutbyte, och det normativa ställningstagandet i resolutionen samt kommissionens uttalande, bidrar till EU:s hybridstyrning (Europaparlamentet 2025a, s. 6; Europeiska kommissionen 2026a). Den bygger på kombinationen av resolutionens icke-bindande natur och existerande rättspraxis från EU-domstolen, som fastställer att gränsöverskridande abort täcks av de fyra friheterna. Detta utgör en strategisk anpassning till det identifierade spänningsfältet mellan EU:s överstatliga normer och medlemsstaternas suveränitet (Europaparlamentet 2025c; Gruszczak 2022, s. 248). Anpassningsstrategier som en del av hybridstyrningen, kan delvis minska implementeringsproblem som både alltför generella implementeringslösningar ("umbrella patterns") och luckor mellan formell efterlevnad och faktisk praktik ("decoupling") (Montoya 2009, s. 335, 338). I rent symboliska syften omsätts soft law ofta inte i praktiken, men genom att fokusera på konkreta finansiella medel till redan existerande strukturer och organisationer, minskar unionens beroende av att medlemsstaterna genomför omfattande och kontroversiella normativa och strukturella förändringar (Büchs 2008, s. 25; Copeland & Daly 2014, s. 353, 363; De La Porte et al. 2001, s. 299; Europaparlamentet 2025a). Samtidigt elimineras inte dessa problem, utan förskjuts. Tillämpningen är fortfarande beroende av de identifierade ideologiska positionerna hos lokala aktörer, vilket påverkar åtgärdernas praktiska effekter. Därav

kan en enskild tjänstemans ideologiska ingång påverka medborgarnas faktiska tillgång till abortvård, oberoende om det sker i linje med det statliga ideologiska tolkningsföreträdet i valet om efterlevnad utifrån resolutionens syfte.

Det empiriska materialet visar även hur mekanismer som "naming and shaming" används både implicit och explicit i resolutionen och den parlamentariska debatten (De La Porte et al. 2001, s. 293, 295; Büchs 2008, s. 23–24). Parlamentariker riktar uttalad kritik ("naming and shaming") mot specifika medlemsstater, men även mot sina egna nationella kontexter, lagar och stater. Detta illustrerar hur soft law inte enbart verkar genom en tvetydig top-down styrningsmekanism, utan utgör strategiska verktyg för lokala aktörer att påverka normer och beteenden (Valkovičová & Meier 2024, s. 121, 126, 128).

Resolutionen bidrar till en normativ polarisering där internationella soft law-verktyg, som bygger på erkännanden av mänskliga rättigheter och reproduktiv hälsa, har svårt att få genomslag i nationella kontexter präglade av traditionella värdegrunder (Fillieule & Broqua 2020, s. 12). Ett antagande är därmed att lokala aktörer som misslyckas med att införa dessa normer, upplever en frustration med de nationella styrningsmekanismerna. Detta kan likställas med den missbelåtenhet som Greenwood (2012, s. 807-808) beskriver hos lokala aktivister, vilket i stället leder till att aktörer flyttar sitt fokus från nationell politisk förändring till EU-nivån, där gränsöverskridande normer i större utsträckning kan ge deras ideologiska ståndpunkter genomslag. Utifrån denna strategi används resolutionen i en "invited dutifulness" där aktörer medvetet formar EU:s soft law-verktyg för att legitimera och realisera nationellt impopulära reformer och ideologier (Büchs 2008, s. 29-30).

Vidare synliggör analysen hur civilsamhällets roll är avgörande för genomslaget av soft law. Tidigare forskning betonar att stater med stark mobilisering inom civilsamhällen tenderar att använda internationella normer som verktyg för att driva nationell policyförändring, medan andra länder med skilda samhällsstrukturer och prioriteringar präglas av mer symbolisk efterlevnad (Montoya 2009, s. 327). Detta förstärker bilden av *My Voice, My Choice*, som en social och politisk förhandling, som är strategisk konstruerad för att mobilisera och utöka tillgången till abort inom EU, och att denna förhandling sker på alla nivåer inom EU (Griffiths 2011, s. 175; Banakar & Travers 2002, s. 302). Samtidigt visar resolutionen återigen hur en transnationell mobilisering i politiska frågor, trots begränsade policygenomslag, har normativ betydelse, där

gemensamma värderingar över nationsgränser skapar en plattform för långsiktig förändring inom EU.

Sammanfattningsvis visar analysen att resolutionen inte bör förstås som ett verktyg för enhetlig implementering, utan som en del av en bredare process där normer cirkulerar, omtolkas och förhandlas mellan olika individer på olika nivåer. Genom "vernacularisation" formas utfallet i mötet mellan transnationella ambitioner och lokala realiteter. Resolutionen framträder därmed som ett strategiskt och normativt instrument vars betydelse ligger lika mycket i dess symboliska påverkan som i dess konkreta policyeffekter. Den utpekas i analysen som ett välformulerat soft law-instrument, baserat på lokala tjänstemäns och EU-parlamentarikers förståelse av hur ideologiska utgångspunkter skapar förutsättningar för att forma hybridstyrning i ett flernivåsystem.

7. Avslutande kommentarer

Studien visar att framväxten av resolutionen *My Voice, My Choice* inte bör betraktas som en linjär politisk process, utan som en strategisk juridisk mobilisering. Den metodologiska ansatsen, baserad på en kvalitativ och tematisk innehållsanalys i kombination med ett ny-rättspluralistiskt perspektiv, synliggör hur EU:s normer formas genom ett samspel mellan rättsstrukturer, politiska motiv och kulturella normer. Europaparlamentet analyseras som ett semi-autonomt fält där normativa positioner formas i ett konstant utbyte mellan institutionella strukturer och externa krafter. Studiens systematiska granskning av individuella parlamentarikers uttalanden blottlägger hur aktörer navigerar ett politiskt fält präglad av ideologiskt motstånd. Studien utpekar skillnaden mellan resolutionens enhetlighet och den fragmentala debatten för att synliggöra hur politiska frågor är beroende av individuell ideologi, och hur formuleringar i EU-dokument kräver konstant avvägning av ett normativt spänningsfält. Framgången ligger i en medveten och proaktiv formulering som bemöter delegitimeringsstrategier. Genom "juridical mobilization", har juridiska och ideologiska resurser använts för att legitimera politiska ståndpunkter och delvis avpolitisera frågan. Genom att adressera argument om exempelvis rättighetskonflikter och nationell suveränitet har debatten fört in abortfrågan i en arena där medborgarinitiativets ståndpunkter äger tolkningsföreträde. Normativa positioner formas därmed i interaktionen mellan EU- och lokala aktörer.

Den mest centrala strategiska bedriften är hur initiativet och resolutionen kringgått motargumentet om EU:s begränsade kompetens. Parlamentets initiativrätt enligt artikel 225 (FEUF) tvingar kommissionen att ta ställning i ett område de annars kunnat undvika. Kommissionens erkännande innebär ett ideologiskt genombrott där aborträttigheter inkluderas inom ramen för unionens folkhälsoarbete.

EU-kommissionens agerande kan förstås som en form av hybridstyrning. Genom att omformulera en suveränitetsfråga till en administrativ fråga om finansiering, kan EU främja en normativ riktning utan att formellt utmana medlemsstaternas lagstiftningskompetens. Detta visar hur rättsliga formuleringar fungerar som verktyg för normativ förändring, möjliggjort genom en form av "vernacularisation" där rättighetsanspråk anpassas till EU:s institutionella kontext. Slutsatsen är att politiska system, särskilt i flernivåsystem som EU, inte är neutrala arenor och utfallet kan ses som en politisk vinst eller som strategisk institutionell manipulation. Studien visar hur politiska framsteg är resultatet av en kamp om makt och tolkningsföreträde.

Tidigare forskning visar en avsaknad av studier som analyserar EU-dokument i relation till policyområden som benämns som "moralpolitiska" och soft laws strategiska funktion. Denna forskningslucka är särskilt tydlig inom området av reproduktiva rättigheter.

Utifrån studiens kartläggning av det empiriska materialet kan endast begränsade slutsatser dras om implementeringen och efterlevnad. Studien presenterar ett starkt empiriskt underlag för vidare analys av transnationell makt, moral och nationell mobilisering. EU-kommissionens beslut markerar den första finansiella mekanismen för gränsöverskridande abort, vilket motiverar omfattande vidare forskning gällande praktiska konsekvenser. Framtida studier bör utifrån detta underlag undersöka hur de finansiella mekanismerna (ESF+) faktiskt fördelas på lokal nivå, samt hur lokala tjänstemäns ideologiska tolkningar i praktiken påverkar medborgarnas tillgång till abortvård inom EU. Ytterligare undersökningar av maktfördelning och maktproduktion inom EU krävs, genom appliceringen av kritiska perspektiv och metoder, vilka kan dekonstruera hur avpolitisering av maktdimensioner sker i utformningen av unionens formella dokument.

Källförteckning

Banakar, R. & Travers, M. (2002). *An introduction to law and social theory*. Hart publishing.

Boréus, K. & Kohls, S. (2018). Innehållsanalys. I Boréus, K. & Bergström, G. (red.) *Textens mening och makt*. Studentlitteratur, s. 49-89.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 3 uppl., Liber.

Büchs, M. (2008). The Open Method of Coordination as a "two-level game". *Policy and Politics*, 36(1), s. 21–37. doi:10.1332/030557308783431689.

Cengiz, F. (2018). Bringing the citizen back into EU democracy: against the input-output model and why deliberative democracy might be the answer. *European Politics and Society*, 19(5), s. 577–594. doi:10.1080/23745118.2018.1469236.

Copeland, P. & Daly, M. (2014). Poverty and social policy in Europe 2020: Ungovernable and ungoverned. *Policy and Politics*, 42(3), s. 351–365. doi:10.1332/030557312X655503.

Copeland, P. & Ter Haar, B. (2015). The open methods of coordination as amplifier for EU soft law: The case of EU Youth Policy. *Acta Juridica Hungarica*, 56(1), s. 14–29. doi:10.1556/026.2015.56.1.3.

De La Porte, C., Pochet, P. & Room, G. J. (2001). Social benchmarking, policy making and new governance in the EU. *Journal of European Social Policy*, 11(4), s. 291–307. doi:10.1177/095892870101100401.

De La Rosa, S. (2018). The OMC Processes in the Health Care Field: What Does Coordination Really Mean?. *European Papers - A Journal on Law and Integration*, 3(1), s. 215–234. doi:10.15166/2499-8249/216.

de Ruiter, R. (2013). Full disclosure? The Open Method of Coordination, parliamentary debates and media coverage. *European Union Politics*, 14(1), s. 95–114. doi:10.1177/1465116512458836.

EPRS. (2024). *European Parliament's scrutiny of the European Council: The use of Parliament resolutions*. Briefing, juni. Bryssel: Europaparlamentet. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2024\)757839](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2024)757839) [2026-05-11]

EU-stadgan om de grundläggande mänskliga rättigheterna (2012). *Europeiska unionens officiella tidning*, C 326, 26 oktober, s. 395-406.

Europeiska kommissionen (2026a). *Commission replies to the European Citizens' Initiative on reducing unsafe abortions in the EU* [pressmeddelande], 26 februari. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_472

Europeiska kommissionen (2026b). *EU:s befogenheter*. https://commission.europa.eu/about/role/law/areas-eu-action_sv [2026-05-28]

Europeiska rådet (2026). *Rådets slutsatser och resolutioner*. <https://www.consilium.europa.eu/sv/council-eu/decision-making/conclusions-resolutions/> [2026-05-07]

Europeiska Unionen (2026). *My Voice, My Choice: For Safe And Accessible Abortion*.
https://citizens-initiative.europa.eu/my-voice-my-choice-safe-and-accessible-abortion_en [2026-05-07]

Europaparlamentet (2026). Vad är Europaparlamentet?
<https://www.europarl.europa.eu/news/sv/faq/18/vad-ar-europaparlamentet>
[2026-05-07]

Europaparlamentet (2025a). Europaparlamentets resolution av den 17 december 2025 om det europeiska medborgarinitiativet "My Voice, My Choice – för säker och tillgänglig abort" (2025/3007(RSP)). EUT L, 2024/1158, s. 1-7.

Europaparlamentet (2025b). "My Voice, My Choice": Parlamentet stöder medborgarinitiativ om tillgänglig abort [Pressmeddelande], 17 december.
<https://www.europarl.europa.eu/news/sv/press-room/20251211IPR32167/my-voice-my-choice-medborgarinitiativ-om-tillganglig-abort>

Europaparlamentet (2025c). Fullständigt förhandlingsreferat, 16 december 2025.
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-10-2025-12-16-ITM-020_SV.html [21 april 2026]

Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU av den 9 mars 2011 om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård (EUT L 88, 2011.04.04., s. 45-65).
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011L0024>

Fillieule, O. & Broqua, C. (2020). Sexual and reproductive rights movements and counter movements from an interactionist perspective. *Social Movement Studies*, 19(1), s. 1–20. doi:10.1080/14742837.2019.1709434.

Fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt (konsoliderad version). Europeiska unionens officiella tidning, C 202, 7 juni 2016, s. 47-192.

Fördraget om Europeiska Unionen (konsoliderad version). Europeiska unionens officiella tidning, C 202, 7 juni 2016, s. 13-41.

Greenwood, J. (2012). The European Citizens' Initiative and EU Civil Society Organisations. *Perspectives on European Politics & Society*, 13(3), s. 325–336. doi:10.1080/15705854.2012.702576.

Griffiths, A. (2011). Pursuing Legal Pluralism: The Power of Paradigms in a Global World. *The Journal of Legal Pluralism and Unofficial Law*, 43(64), s. 173–202. doi:10.1080/07329113.2011.10756674.

Gruber, O. (2017). Institutionalising a cross-sectional policy area? Ministerial competences for migrant integration in EU member states. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 43(11), s. 1923–1942. doi:10.1080/1369183X.2016.1240028.

Gruszczak, A. (2022). Internal Rebordering in the European Union: Postfunctionalism Revisited. *Politics and Governance*, 10(2), s. 246–255. doi:10.17645/pag.v10i2.5165.

Hart, C. (2018). *Doing a literature review : releasing the research imagination*. 2 uppl., Los Angeles: SAGE.

Heichel, S., Knill, C. & Schmitt, S. (2013). Public policy meets morality: conceptual and theoretical challenges in the analysis of morality policy change. *Journal of European Public Policy*, 20(3), s. 318–334. doi:10.1080/13501763.2013.761497.

Hurrelmann, A. & Baglioni, S. (2019). Introduction: multilevel democracy in the European Union and the innovations of the Lisbon Treaty. *Comparative European Politics*, 17(6), s. 910–918. doi:10.1057/s41295-018-0135-0.

Lunds Universitet. (2026). *Databases A-Z*. <https://emedialub.lu.se/db/info/521> [2026-05-11]

MacPhail, E. (2010). Examining the impact of the open method of coordination on sub-state employment and social inclusion policies: Evidence from the UK. *Journal of European Social Policy*, 20(4), s. 364–378. doi:10.1177/0958928710374377.

Merry, S. E. (1988). Legal Pluralism. *Law & Society Review*, 22(5), s. 869–896. doi:10.2307/3053638.

Merry, S. E. (2010). What Is Legal Culture - An Anthropological Perspective Using Legal Culture. *Journal of Comparative Law*, 5(2), s. 40–58.

Montoya, C. (2009). International Initiative and Domestic Reforms: European Union Efforts to Combat Violence against Women. *Politics and Gender*, 5(3), s. 325–348. doi:10.1017/S1743923X0999016X.

My Voice My Choice (2026). *WE WON*.
<https://www.myvoice-mychoice.org/post/we-won> [2026-05-07]

Oleart, A. & Bouza, L. (2018). Democracy at Stake: Multipositional Actors and Politicization in the EU Civil Society Field. *Journal of Common Market Studies*, 56(4), s. 870–887. doi:10.1111/jcms.12687.

Psychogiopoulou, E. (2017). The cultural open method of coordination: A new boost for cultural policies in Europe?. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, 24(2), s. 264–288. doi:10.1177/1023263X17709752.

Sveriges Riksdag (2024). *EU-kommissionen*.
<https://www.riksdagen.se/sv/sa-fungerar-riksdagen/sa-fungerar-eu/eus-institutioner/eu-kommissionen/> [2026-05-07]

Sveriges Riksdag (2025). *Europaparlamentet*.
<https://www.riksdagen.se/sv/sa-fungerar-riksdagen/sa-fungerar-eu/eus-institutioner/europaparlamentet/> [2026-05-07]

Tholoniati, L. (2010). The career of the open method of coordination: Lessons from a "soft" EU instrument. *West European Politics*, 33(1), s. 93–117. doi:10.1080/01402380903354122.

Tosun, J., Béland, D. & Papadopoulos, Y. (2022). The impact of direct democracy on policy change: insights from European citizens' initiatives. *Policy and Politics*, 50(3), s. 323–340. doi:10.1332/030557321X16476244758073.

Valkovičová, V. & Meier, P. (2024). Evidence-based policy-making in normatively divided policy fields: European Institute for Gender Equality, Agency for Fundamental Rights and Slovak policies tackling violence against women. *European Journal of Politics and Gender*, 7(1), s. 118–134. doi:10.1332/251510821X16684424825294.

Weisskircher, M. (2020). The European Citizens' Initiative: Mobilization Strategies and Consequences. *Political Studies*, 68(3), s. 797–815. doi:10.1177/0032321719859792.

Zeegers, N. (2016). Civil society organizations' participation in the EU and its challenges for democratic representation. *Politics and Governance*, 4(4), s. 27–39. doi:10.17645/pag.v4i4.782.

Zeitlin, J. (2005). Social Europe and Experimentalist Governance: Towards a New Constitutional Compromise?. I De Búrca, G. (red.) *EU Law and the Welfare State: In Search of Solidarity*. Oxford University Press, s. 213-241.

Bilagor

Tabell 1: Litteratursökning

Sök-block	Sökslinga	Inklusions-kriterier	Exklusions-kriterier	Antal träffar	Första urval	Exkluderade vid närläsning	Slutligt urval
A	"European Union" AND "Soft Law" AND "Governance" AND "Open Method of Coordination (OMC)" AND PUBYEAR > 2000 AND PUBYEAR < 2026 AND (LIMIT-TO (SUBJAREA , "SOCI")) AND (LIMIT-TO (EXACTKEYWORD , "Open Method Of Coordination") OR LIMIT-TO (EXACTKEYWORD , "European Union") OR LIMIT-TO (EXACTKEYWORD , "Governance") OR LIMIT-TO (EXACTKEYWORD , "Soft Law")) AND (LIMIT-TO (DOCTYPE , "ar")) AND (LIMIT-TO (LANGUAGE , "English")) AND (LIMIT-TO (SRCTYPE , "j"))	Artiklar publicerade mellan 2000–2025 Artiklar skrivna på engelska Vetenskapligt granskade (peer-reviewed) artiklar Publicerade inom forskningsområdena Social Sciences eller Law and Political Science Artiklar där sökorden återfinns i titel, abstract eller nyckelord Nyckelorden måste överensstämma med söktermerna: "European Union" AND "Soft Law" AND "Governance" AND "Open Method of Coordination" Artiklar som identifierats via databasen Web of Science	Artiklar publicerade utanför tidsramen 2000–202 Artiklar som inte är skrivna på engelska Icke vetenskapligt granskade publikationer (t.ex. rapporter, debattartiklar) Artiklar utanför forskningsområdena Social Sciences eller Law and Political Science Artiklar där sökorden inte återfinns i titel, abstract eller nyckelord Studier som saknar relevans för studiens syfte baserat på titel och abstract	24	8		Büchs, M. (2008). The Open Method of Coordination as a "two-level game" Copeland, P., & Daly, M. (2014). Poverty and social policy in Europe 2020: Ungovernable and ungoverned Copeland, P., & Ter Haar, B. (2015). The open methods of coordination as amplifier for EU soft law: The case of EU Youth Policy De La Porte, C., Pochet, P., & Room, G. J. (2001). Social benchmarking, policy making and new governance in the EU De La Rosa, S. (2018). The OMC Processes in the Health Care Field: What Does Coordination Really Mean? de Ruiter, R. (2013). Full disclosure? The Open Method of Coordination, parliamentary debates and media coverage Psychogiopoulou, E. (2017). The cultural open method of coordination: A new boost for cultural policies in Europe? Tholoniati, L. (2010). The career of the open method of coordination: Lessons from a "soft" EU instrument.
B	"Multi-level governance"	Artiklar publicerade	Artiklar publicerade	29	4	Exkluderade artiklar baserat	Gruber, O. (2017). Institutionalising a

	AND "European Union" AND "Competence" AND " EU Member state" AND PUBYEAR > 2005 AND PUBYEAR < 2026 AND PUBYEAR > 2005 AND PUBYEAR < 2026 AND PUBYEAR > 2008 AND PUBYEAR < 2026 AND (LIMIT-TO (SRCTYPE,"j")) AND (LIMIT-TO (SUBJAREA,"SOC I")) AND (LIMIT-TO (DOCTYPE,"ar")) AND (LIMIT-TO (LANGUAGE,"English")) AND (LIMIT-TO (EXACTKEYWORD,"European Union") OR LIMIT-TO (EXACTKEYWORD,"Eu Member States") OR LIMIT-TO (EXACTKEYWORD,"Multi-level Governance"))	mellan 2000–202 Artiklar skrivna på engelska Vetenskapligt granskade (peer-reviewed) artiklar Publicerade inom forskningsområdena Social Sciences eller Law and Political Science Artiklar där sökorden återfinns i titel, abstract eller nyckelord Nyckelorden måste överensstämma med söktermerna: "European Union" AND "Multi-level governance" AND "EU Member state" Artiklar som identifierats via databasen Web of Science	utanför tidsramen 2000–202 Artiklar som inte är skrivna på engelska Icke vetenskapligt granskade publikationer (t.ex. rapporter, debattartiklar) Artiklar utanför forskningsområdena Social Sciences eller Law and Political Science Artiklar där sökorden inte återfinns i titel, abstract eller nyckelord Studier som saknar relevans för studiens syfte baserat på titel och abstract			på fel angivet språk: Busygina I.M., Filippov M.G. Changing Incentives and Strategies of National Governments in Multilevel Governance across the European Union. – Polis. Political Studies. 2020. No. 5. https://doi.org/10.17976/jpps/2020.05.11	cross-sectional policy area? Ministerial competences for migrant integration in EU member states Gruszczak, A. (2022). Internal Rebordering in the European Union: Postfunctionalism Revisited. MacPhail, E. (2010). Examining the impact of the open method of coordination on sub-state employment and social inclusion policies: Evidence from the UK
C	"European Union" AND "European Citizens Initiative" AND PUBYEAR > 2005 AND PUBYEAR < 2025 AND PUBYEAR >	Artiklar publicerade mellan 2000–202 Artiklar skrivna på engelska Vetenskapligt	Artiklar publicerade utanför tidsramen 2000–202 Artiklar som inte är skrivna på	45	7	Exkluderade baserat på bristande relevans för sökblocket: Magalhães Silva, M. M., Resende Alves, D., & João Ferreira, M. (2019). The	Cengiz, F. (2018). Bringing the citizen back into EU democracy: Against the input-output model and why deliberative democracy might be the answer. Hurrelmann, A., & Baglioni, S. (2019). Introduction: Multilevel democracy in the

	2005 AND PUBYEAR < 2025 AND PUBYEAR > 2008 AND PUBYEAR < 2025 AND PUBYEAR > 2010 AND PUBYEAR < 2026 AND PUBYEAR > 2010 AND PUBYEAR < 2025 AND (LIMIT-TO (SRCTYPE , "j")) AND (LIMIT-TO (DOCTYPE , "ar")) AND (LIMIT-TO (SUBJAREA , "SOCI")) AND (LIMIT-TO (LANGUAGE , "English")) AND (LIMIT-TO (EXACTKEYWORD , "European Union") OR LIMIT-TO (EXACTKEYWORD , "European Citizens Initiative"))	granskade (peer-reviewed) artiklar Publicerade inom forskningsområdena Social Sciences eller Law and Political Science Artiklar där sökorden återfinns i titel, abstract eller nyckelord Nyckelorden måste överensstämma med söktermerna: "European Union" AND "European Citizens Initiative" Artiklar som identifierats via databasen Web of Science	engelska Icke vetenskapligt granskade publikationer (t.ex. rapporter, debattartiklar) Artiklar utanför forskningsområdena Social Sciences eller Law and Political Science Artiklar där sökorden inte återfinns i titel, abstract eller nyckelord Studier som saknar relevans för studiens syfte baserat på titel och abstract			value of new technologies in participatory democracy. The case of the European Citizens' Initiative. Doxa Comunicación, 28, 37-53. https://doi-org.ludwig.lub.lu.se/10.31921/doxacom.n28a02	European Union and the innovations of the Lisbon Treaty. Greenwood, J. (2012). The European Citizens' Initiative and EU Civil Society Organisations. Oleart, A. & Bouza, L. (2018). Democracy at Stake: Multipositional Actors and Politicization in the EU Civil Society Field. Tosun, J., Béland, D. & Papadopoulos, Y. (2022). The impact of direct democracy on policy change: insights from European citizens' initiatives. Tosun, J. & Varone, F. (2021). Politicizing the Use of Glyphosate in Europe: Comparing Policy Issue Linkage across Advocacy Organizations and Countries. Weisskircher, M. (2020). The European Citizens' Initiative: Mobilization Strategies and Consequences. Zeegers, N. (2016). Civil Society Organizations' Participation in the EU and Its Challenges for Democratic Representation
D	"soft law" AND "European Union" AND "Reproductive Rights" OR "abortion" OR "sexual rights" AND PUBYEAR > 2005 AND PUBYEAR < 2025 AND (LIMIT-TO (DOCTYPE , "ar")) AND (LIMIT-TO (SUBJAREA , "SOCI")) AND (LIMIT-TO (	Artiklar publicerade mellan 2000-202 Artiklar skrivna på engelska Vetenskapligt granskade (peer-reviewed) artiklar Publicerade inom forskningsområdena Social Sciences eller	Artiklar publicerade utanför tidsramen 2000-202 Artiklar som inte är skrivna på engelska Icke vetenskapligt granskade publikationer (t.ex. rapporter, debattartiklar)	17	6	Exkluderade artiklar på som ansågs sakna relevans för sökblocket: Greer, S. L. (2014). The three faces of European Union health policy: Policy, markets, and austerity.	Fletcher, R. (2013). Peripheral governance: Administering transnational health-care flows. Fillieule, O., & Broqua, C. (2020). Sexual and reproductive rights movements and counter movements from an interactionist perspective. Heichel, S., Knill, C., & Schmitt, S. (2013). Public policy meets morality: Conceptual and theoretical challenges in the analysis of morality policy change.

	LANGUAGE "English"))	Law and Political Science	r)					Montoya, C. (2009). International Initiative and Domestic Reforms: European Union Efforts to Combat Violence against Women
		Artiklar där sökorden återfinns i titel, abstract eller nyckelord	Artiklar utanför forskningsområdena Social Sciences eller Law and Political Science					Valkovičová, V., & Meier, P. (2022). Evidence-based policy-making in normatively divided policy fields: European Institute for Gender Equality, Agency for Fundamental Rights and Slovak policies tackling violence against women.
		Artiklar som identifierats via databasen Web of Science	Artiklar där sökorden inte återfinns i titel, abstract eller nyckelord					
			Studier som, inte är relevanta för att identifiera användningarna av soft law inom EU:s reproduktiv-hälsopolitik.					

Tabell 2: Tematisk innehållsanalys

Titel	År	Författare	Metod	Teori	Teman	Huvudargument	Relevans för studien	Sökblock
Introduction: multilevel democracy in the European Union and the innovations of the Lisbon Treaty	2018	Achim Hurrelmann Sebastian Baglioni	Litteraturöversikt	Multilevel democracy framework	B, C	EU:s demokratiska underskott beror både på institutionella strukturer och svag europeisk identitet. Lisbon Treaty introducerade OLP, EWM och ECI för att stärka demokratin på flera nivåer.	Bidrar med ett teoretiskt ramverk för flernivådemokrati och analyserar hur det europeiska medborgarinitiativet (ECI) fungerar som ett verktyg för politisering och för att stärka EU:s demokratiska legitimitet.	C
Internal Rebordering in the European Union: Postfunctionalism Revisited	2022	Artur Gruszczyk	Kvalitativ analys av EU-rättsliga dokument	Postfunctionalism	C	Migrationskrisen 2015 och COVID-19 ledde till omfattande återinförande av gränskontroller inom Schengen. Detta visar att medlemsstater använder rättsliga säkerhetsventiler	Bidrar till arbetet genom sin forskning om hur medlemsstater navigerar spänningen mellan nationell suveränitet och internationella ambitioner genom att använda rättsliga säkerhetsventiler för	B

						för att återta kontroll utan att helt bryta integrationsprocessen.	att återta kontroll under kriser utan att helt avbryta integrationsprocessen.	
Social benchmarking, policy making and new governance in the EU	2001	Caroline de la Porte Philippe Pochet Graham Room	Policyanalys	New governance, organizational learning	A, B, C	OMC inspirerades av samordningen i EMU men social benchmarking kräver bred offentlig granskning och demokratisk ansvarsskyldighet för att fungera effektivt.	Bidrar med forskning om hur social benchmarking kräver bred offentlig granskning och demokratisk ansvarsskyldighet för att fungera effektivt, samtidigt som de belyser hur mekanismer som "naming and shamning" används för att utöva politiskt tryck på medlemsstaterna.	A
International Initiative and Domestic Reforms: European Union Efforts to Combat Violence against Women	2009	Celeste Montoya	Komparativ analys av policy antagande	Transnational advocacy networks theory	C	Internationellt tryck leder ofta till symbolisk policy. EU:s Daphne-program visar att kapacitetsbyggande och stöd till NGO:er kan minska gapet mellan policy och praktik.	Bidrar till arbetet genom sin forskning om hur internationellt tryck ofta resulterar i rent symbolisk politik genom fenomen som "the umbrella pattern" och "decoupling", samtidigt som hon belyser hur stöd till civilsamhället kan bidra till att minska glappet mellan formell policy och praktiskt genomförande.	D
Examining the impact of the Open Method of Coordination on sub-state employment and social inclusion policies: evidence from the UK	2010	Eilidh MacPhail	Empirisk studie med semistrukturerade intervjuer med tjänstemän på EU-nivå, nationell nivå och regional	Multi-level governance och Europeanization theories.	A	OMC har mycket begränsad påverkan på regional nivå i Storbritannien. Den nationella regeringen fungerar som gatekeeper och gör OMC till en administrativ rapporteringsprocess snarare än ett lärande instrument.	Bidrar till arbetet genom sin forskning som belyser hur den öppna samordningsmetoden (OMC) ofta har en begränsad påverkan på regional nivå eftersom nationella regeringar agerar som "gatekeepers" och omvandlar processen till en administrativ rapportering snarare än ett verktyg för lärande.	B

			nivå samt analys av policydokument.					
The cultural open method of coordination: A new boost for cultural policies in Europe?	2017	Evangelia Psychogiopoulou	Empirisk analys baserad på EU-dokument, OMC-resultat och 43 semistrukturerade intervjuer.	Institutional analysis med Zeitlins teoretiska ramverk	A	Den kulturella OMC är frivillig och relativt svag. Den främjar lärande mellan stater men har begränsad påverkan på EU-nivå.	Bidrar med forskning om den kulturella öppna samordningsmetoden (OMC) och belyser att metoden främst fungerar som ett frivilligt verktyg för lärande mellan medlemsstater men har begränsad direkt påverkan på EU-nivå.	A
Bringing the citizen back into EU democracy: against the input-output model and why deliberative democracy might be the answer	2018	Firat Cengiz	Kritisk och teoretisk diskussion kombinerad med empiriska exempel	Deliberative democracy theory	A, B	EU lider av en legitimitetskris och ett demokratiskt underskott som förvärrades efter finanskrisen 2008. Input-output-modellen är bristfällig eftersom policyresultat inte kan definieras utan medborgardeltagande. Författaren argumenterar för en övergång till deliberative democracy genom reform av kommissionens konsultationsprocesser.	Bidrar med en kritik av EU:s legitimitet genom att ifrågasätta "input-output"-modellen och varna för hur tekniskt språk kan dölja politiska agendor, samtidigt som han förespråkar deliberativ demokrati för att stärka medborgarnas inflytande.	C
The Career of the Open Method of Coordination: Lessons from a 'Soft' EU Instrument	2010	Luc Tholoniati	Fallstudier	Political sociology approach to policy instruments	A	OMC står inför ett soft-law dilemma mellan politisk handlingskraft och institutionell stabilitet men har ändå byggt upp en administrativ struktur	Bidrar med forskning om "soft-law-dilemmat", vilket beskriver spänningen mellan politisk handlingskraft och institutionell stabilitet, samt belyser hur den öppna	A

						som gör EU mer aktivt inom känsliga politikområden.	samordningsmetoden (OMC) har skapat administrativa strukturer som gör EU mer aktivt inom känsliga policyområden.	
The Open Method of Coordination as a 'two-level game'	2008	Milena Büchs	Teoretisk och konceptuell analys med stöd av empirisk litteratur om medlemstaters strategier.	Putnam's two-level game theory	A, B, C	OMC fungerar som ett two-level game där regeringar formar mål på EU-nivå för att använda dem strategiskt nationellt. Detta kan försvaga demokratisk ansvarsskyldighet.	Bidrar med forskning om hur den öppna samordningsmetoden (OMC) fungerar som ett "two-level game" där nationella aktörer använder EU:s riktlinjer strategiskt genom "uploading" och "invited dutifulness", samt belyser hur detta kan leda till deparlamentarisering och en förskjutning mot output-legitimitet.	A
Institutionalising a cross-sectional policy area? Ministerial competences for migrant integration in EU member states	2017	Oliver Gruber	Komparativ studie av 28 europeiska länder (2010–2014) med dokumentanalys och expertintervjuer samt koppling till Migrant Integration Policy Index (MIPEX).	Institutionalism	C	Det finns ingen gemensam europeisk trend för institutionalisering av integrationspolitik. En öst-väst-skillnad finns där västeuropeiska länder oftare har särskilda ministerier medan östeuropeiska behåller frågan på lägre nivå. Högre institutionalisering hänger ihop med mer inkluderande integrationspolitik.	Bidrar med forskning om integrationspolitik som visar att implementering påverkas av nationella normer och institutionella strukturer, samt belyser en öst-väst-skillnad i hur medlemsstaterna institutionaliserar dessa frågor.	B
The Open	2015	Paul	Historisk	Theory of	A	I ungdomspolitiken	Bidrar med forskning om hur den öppna	A

Methods of Coordination as Amplifier for EU Soft Law: The case of EU Youth Policy		Copeland Beryl ter Haar	analys av EU Youth Policy samt analys av 101 rättsliga instrument mellan 1961–2010.	hybriditet		fungerar OMC som en förstärkare av soft law genom att samla olika initiativ till ett mer sammanhängande program.	samordningsmetoden (OMC) fungerar som en "förstärkare" (amplifier) för soft-law som icke-bindande politiska åtaganden som syftar till att nå gemensamma mål utan att inskränka på medlemsstaternas suveränitet.	
Poverty and social policy in Europe 2020: ungovernable and ungoverned	2012	Paul Copeland Mary Daly	Analys med hjälp av en konceptuell matris som undersöker idéer, politik och styrningsinstrument.	New governance; Borrás och Radaellis governance architectures.	A, C	EU:s mål att minska fattigdom är både "ungovernable" och "ungoverned" eftersom måtten på fattigdom är otydliga och frågan har låg prioritet jämfört med ekonomisk styrning.	Bidrar med forskning om hur EU:s socialpolitiska mål för fattigdomsbekämpning är svårstyrda ("ungovernable" och "ungoverned") på grund av otydliga mått, samt hur nationella intressen och välfärdsstrukturer kan begränsa viljan att implementera sådana policys.	A
Full disclosure? The Open Method of Coordination, parliamentary debates and media coverage	2012	Rik de Ruiter	Kvantitativ innehållsanalys av parlamentetsdebatter och tidningsartiklar i Storbritannien och Nederländerna samt intervjuer	Democratic legitimacy and accountability in multi-level governance	A, B	Media ignorerar nästan helt OMC-rapporter men parlamentsledamöter använder dem i utskottsdebatter för att kritisera regeringar.	Bidrar med forskning som belyser hur den öppna samordningsmetoden (OMC) ofta präglas av bristande transparens och begränsad medierapportering, vilket leder till att tjänstemän främst hålls ansvariga inför varandra ("peer accountability") snarare än inför allmänheten.	A

			med kommissionstjänstemän.					
The OMC Processes in the Health Care Field: What Does Coordination Really Mean?	2018	Stephane De La Rosa	Rättslig analys av EU:s hälso- och sjukvårds politik.	EU legal framework analysis	A	Den fristående OMC inom hälsoområdet har integrerats i European Semester men dess verktyg lever vidare i hybridstyrning och sekundärrätt.	Bidrar med forskning om hur hälso- och sjukvård främst är en nationell kompetens, men visar hur EU använder hybridstyrning genom att integrera soft-law-mekanismer i sekundärrätten och den europeiska terminen för att främja samordning.	A
Sexual and reproductive rights movements and counter movements	2020	Olivier Fillieule Camille Broqua	Teoretisk och kvalitativ analys och litteraturstudie	Social rörelseteor i, interactionist perspektive	C	Reproduktiva rättigheter formas genom interaktion mellan sociala rörelser och motrörelser där konflikt driver utveckling.	Bidrar med forskning om hur reproduktiva rättigheter formas genom interaktionen mellan sociala rörelser och motrörelser, samt hur internationella normer ofta möter motstånd i länder med starka traditionella värderingar genom strategier som "the Straw Man".	D
Public policy meets morality: Conceptual and theoretical challenges in the analysis of morality policy change	2013	Stefanie Heichel Christoph Knill Sören Schmitt	Komparativ normativ policyteori	Teoretisk och konceptuell analys	C	Moralpolitiska frågor (t.ex. abort) skiljer sig från andra policyområden eftersom de präglas av starka värdekonflikter, vilket gör policyförändring mer komplex och mindre förutsägbar.	Bidrar med forskning om moralpolitik, där de belyser hur djupgående värdekonflikter gör policyförändringar komplexa och argumenterar för att förändringar av nationella moralnormer främst sker genom domstolsbeslut snarare än genom politisk soft-law.	D
The impact of direct democracy on policy change: insights from	2022	Jale Tosun Daniel Béland	Kvalitativ och kvantitativ policyanalys	Demokrati teori	B	European Citizens' Initiative har begränsad direkt effekt på policy men kan påverka agendor och politisk mobilisering.	Bidrar med forskning som belyser att det europeiska medborgarinitiativet (ECI) har en begränsad direkt inverkan på	C

European citizens' initiatives		Yannis Papadopoulos	ys				policyförändringar men spelar en viktig roll för att påverka politiska agendor och stimulera medborgerlig mobilisering.	
Evidence-based policy-making in normatively divided policy fields: European Institute for Gender Equality, Agency for Fundamental Rights and Slovak policies tackling violence against women	2022	Veronika Valkovičová Petra Meier	Kvalitativ fallstudie	Policyanalys, evidence-based policy-making	A, C	Evidensbaserad policy påverkas av värdekonflikter vilket begränsar dess genomslag i normativt laddade frågor.	Bidrar med forskning som vidar att evidensbaserad policy påverkas av värdekonflikter, vilket begränsar dess genomslag i normativt laddade frågor och gör att EU:s soft-law-initiativ riskerar att avfärdas som en "importerad genusideologi" i polariserade kontexter.	D
The European Citizens' Initiative: Mobilization Strategies and Consequences	2020	Manès Weisskircher	Kvalitativ analys	Social rörelseteor i	B	ECI fungerar främst som ett mobiliseringsverktyg snarare än ett direkt lagstiftningsinstrument	Bidrar med forskning som belyser att det europeiska medborgarinitiativet (ECI) främst fungerar som ett verktyg för politisk mobilisering snarare än som ett direkt lagstiftningsinstrument, samt poängterar att initiativets utformning ofta leder till nationell mobilisering i folkrika medlemsstater snarare än en genuin europeisk gemenskap.	C
Democracy at Stake: Multipositional Actors and Politicization in the EU Civil Society Field.	2018	Álvaro Oleart Luis Bouza	Kvalitativ analys	Civil society theory, politisering	B	Aktörer inom civilsamhället har flera roller och påverkar politisering av EU-frågor.	Bidrar med forskning om hur civilsamhällesaktörer och multipositionella aktörer påverkar politiseringen av EU-frågor och minskar gapet mellan lokal aktivism och EU-politik, samtidigt som de belyser	C

							riskerna med att soft-law kan dölja maktstrukturer i en diskursiv arena präglad av lobbyism.	
The European Citizens' Initiative and EU Civil Society Organisations	2012	Justin Greenwood	policyanalys	EU governance, civilsamhälle	B	ECI stärker civilsamhällets roll men har begränsad institutionell påverkan.	Bidrar med forskning som belyser att det europeiska medborgarinitiativets (ECI) praktiska krav ofta begränsar deltagandet till professionella nätverk med stora resurser, samt att uteblivna resultat kan leda till att aktivister överger EU-arenan till förmån för nationell politik.	C
Civil Society Organizations' Participation in the EU and Its Challenges for Democratic Representation	2016	Nicolle Zeegers	Kvalitativ analys	Demokrati-teori, representation	B	Civilsamhällets deltagande skapar både möjligheter och legitimitetsproblem.	Bidrar med forskning som belyser att civilsamhällets deltagande i EU skapar både möjligheter och legitimitetsproblem, samt hur medborgarinitiativ kan korrigera EU:s diskursiva representation genom att lyfta in frågor som mänskliga rättigheter från ett "bottom-up"-perspektiv.	C

Tabell 3: Resolutionen (My Voice, My Choice)

Citat	Teman	Teori	Tidigare forskning
"Whereas access to sexual and reproductive health and rights (SRHR), including safe, universally accessible and legal abortion care, is a fundamental right." (s. 3)	Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument	Ny-rättspluralism: Samexistensen av flera normsystem och erkännandet av icke-statliga ordningar som rättsligt relevanta.	Normativt ställningstagande: EU försöker skapa enhetlighet mot ett gemensamt mål samtidigt som medlemsstaternas suveränitet respekteras.
"whereas individuals' ability to exercise their reproductive autonomy, including their right to decide freely and	Ideologins roll i formandet av	Vernacularisation: Hur globala principer om mänskliga rättigheter omformas till anspråk på individuell	Moralpolitik: Spänningen mellan individuellt självbestämmande och nationella moraliska normer djupt

responsibly whether, when and how to have children, must be guaranteed in order to achieve gender equality and the full enjoyment of human rights for everyone in Europe; whereas the right to bodily integrity and autonomy must be fully respected and guaranteed” (s.4)	policy och rättsliga argument	autonomi och integritet.	rotade i traditioner.
“Whereas the movement calls on the EU to ensure safe and accessible abortion for all and demands that the EU pass legislation that would create a financial mechanism to help Member States that voluntarily join...” (s. 3)	Normkonflikter inom och mellan medlemsstaterna i ett flernivåssystem	Semi-autonoma fält: Visar hur EU:s normativa uttryck försöker påverka existerande sociala och moraliska normsystem på lokal nivå.	ECI som katalysator: Visar hur medborgarinitiativ tvingar fram frågor på dagordningen (input-legitimiteter) som annars ignoreras.
“Calls on the Commission, in line with the ‘My Voice, My Choice’ ECI proposal [...] without interfering with national laws and regulations [...]” (s. 6)	Soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde	Ny-rättspluralism: Erkänner att EU agerar inom policyområden där den formella lagstiftningskompetensen är begränsad men politiska ambitioner kvarstår.	Soft-law-dilemmat: Spänningen mellan behovet av politiskt momentum och respekten för nationell suveränitet.
“Expresses concern about the legal and practical barriers to abortion in certain Member States, and calls for dialogue and exchange of best practice to ensure access to SRHR...” (s.6)	Soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde	Ny-rättspluralism: Samexistensen av flera normsystem och erkännandet av icke-statliga ordningar som rättsligt relevanta.	Moralpolitik: Spänningen mellan individuellt självbestämmande och nationella moraliska normer djupt rotade i traditioner.

Tabell 4: Förhandlingsreferatet av Europaparlamentets debatt

För- och efternamn	Land	Citat	Teman	Teori	Tidigare forskning
Melissa Camara	Frankrike	“Let’s not be mistaken: this is not a legal debate, not a procedural squabble, it’s an ideological choice.”	Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument	Juridical Mobilization: Att dekonstruera den parlamentariska arenan som en plats för politiska och ideologiska agendor snarare än objektiv juridik.	Input-output legitimacy: Cengiz’s kritik mot hur politiska agendor ibland maskeras som tekniska eller “vetenskapliga” processer.

Abir Al-Sahani (författare för resolutionen)	Sverige	“Mr President, ‘My voice, my choice’ exists because women in Poland are dying. Because women in Malta are treated as criminals. Because in Italy, access to abortion is only on paper, but in reality, it’s blocked. Because in Hungary and in Slovakia, women’s rights are being pushed back systematically under the banner of ‘tradition.’” “So choose: stand with women or stand exposed, because a Europe that compromises on women’s bodies is a Europe that has already compromised its soul. If Europe can protect banks, borders, budgets, then it can protect women. If Europe can fund roads, bridges and weapons, then it can also fund women’s healthcare.” “Because a Europe that controls women’s bodies is not a Union of values; it is a Union in retreat. Because a Europe that controls women’s bodies is not a democracy - it’s a warning.”	Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument	Rättspluralism : Belyser att olika normativa system och åsikter samexisterar inom EU.	Umbrella pattern/Decoupling: Skillnad mellan formell policy och praktiskt genomförande. Beskriver situationen i Italien där rätten finns på pappret men blockeras i praktiken.
Maria Walsh	Irland	“This is about access to healthcare - safe and accessible abortion healthcare. It does not have some arbitrary, ulterior motivation to infringe on national competences or change the EU Treaties, despite what even my own colleagues in the EPP Group believe. It is an entirely voluntary opt-in scheme to allow for the provision of safe and accessible abortion for women.” “Every day, women across the EU make a very difficult decision to have an abortion - every single day. In 2023 alone, over 5,000 women in Europe will have been	Normkonflikter inom och mellan medlemsstaterna i ett flernivåssystem	Gränsdragningen mellan EU:s ambitioner och medlemsstaternas kapacitet att generera egna normer.	Delegitimering Strategi : Bemöter delegitimering strategier från motståndare av resolutionen, trots att de är från hennes egna parti.

		forced and have been forced to travel outside their Member State. I believe this is a conservative number and not representative of the full truth of a woman's journey to her own autonomy of choice."			
Hajda Lahbib (EU-kommissionär för humanitärt bistånd och krishantering)	Belgien	"Parliament has long played an active role in advocating for sexual and reproductive health and rights, and the European citizens' initiative is a unique and important tool. It allows citizens to bring forward the issues they care about, and to actively participate in democratic life by starting a debate and shaping the EU agenda." "The Commission registered the initiative only to the extent that the proposed financial support mechanism does not aim to undermine Member States' public order legislation, nor the healthcare and the ethical choices of Member States. We have noted that the ultimate goal of this initiative is to reduce the number unsafe abortions." "...[I]t is legal under EU law if a woman travels to another Member State to get an abortion. The Court of Justice of the EU has clarified that this is covered by free movement of services, one of the four freedoms enshrined in the EU Treaties." "It is clear that we have different views on these initiatives. The topic is quite divisive, opinions are different. Following the Member States, we share different approaches and viewpoints, but women's access to safe and quality	Soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde	Ny-rättspluralism: Parlamentets strategi att navigera inom områden där kompetensen är begränsad genom hybrida lösningar.	Two-level game: Strategisk anpassning (<i>invited dutifulness</i>) för att legitimera reformer utan att kränka nationell suveränitet. Avpolitiserade ämnet

		healthcare services should not have to be ideological.” “Second, sexual and reproductive health and rights is one of the principles present in our Roadmap for Women’s Rights. It is written that protecting women’s health by supporting, complementing, in full respect of the Treaties, health actions by Member States regarding women’s access to sexual and reproductive health and rights is there, and ensuring also respectful and high-quality obstetric, childbirth and postnatal care, free from discrimination, and combating harmful practices.”			
Cristina Guarda (författare för resolutionen)	Italien	“They allow civil society to have a voice on priority issues that directly affect our daily lives. I welcome the remarkable civil engagement and public participation that this initiative demonstrates.” “... in full respect of the Charter of the Fundamental Rights and of Member State competences as expressed in the Treaty on European Union.” “The PETI Committee has followed this initiative closely, aware of its sensitive nature.” “But personal conviction cannot be imposed through laws that deny others safe access to healthcare. As politicians, we represent communities that are no longer based on a single set of values. Our responsibility is not to impose our own views, but to recognize the diversity and shape a common path...”	Soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde	Ny-rättspluralism: Parlamentets strategi att navigera inom områden där kompetensen är begränsad genom hybrida lösningar.	Two-level game: Strategisk anpassning (<i>invited dutifulness</i>) för att legitimera reformer utan att kränka nationell suveränitet. Samtidigt hävdar de att de är medvetna om dess moraliska prägel

Tery Reintke	Tyskland	“The initiative ‘My voice, my choice’ can bring an end to this. And it is perfectly in line with subsidiarity and the different provisions in national laws. Still, it has been subjected to an unbelievable wave of disinformation.” “And to you, colleagues, I am a Catholic - a Catholic for choice. And all I want for Christmas is for this vote to pass tomorrow.”	Normkonflikter inom och mellan medlemsstaterna i ett flernivåsystem	Ny-rättspluralism: en form av judicial mobilization, fast mobiliserar religion istället. Påvisar skilda tolkningar även mellan religiösa grupper	Straw-man: bemöter delegitimeringsstrategin från motståndare. En tendens hos konservativa partier att ifrågasätta statistik och motiv
Valérie Devaux	Frankrike	“This decision is even more difficult when it requires leaving one's country. Those who use the shameful term "abortion tourism" have clearly never faced the plight of those who have no other option but to leave.” “But today, we are faced with those who hide behind legal arguments their profound rejection of women's freedom of choice and who turn a blind eye to clandestine and dangerous practices” “For those who cannot count on the protection of their own country, we will have the opportunity tomorrow to vote for a gesture of solidarity, so that Europe, at least, no longer turns a blind eye.”	Soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde	Judicial mobilization: använder gränsöverskridande abort som ett argument, utifrån att det är definierat som inom EU-kommissionens kompetens	Input-output legitimacy: Cengiz's kritik mot hur politiska agendor ibland maskeras som tekniska eller “vetenskapliga” processer. Men detta kopplas till det teoretiska begreppet där juridiska argument används för att osynliggör ideologiska motiv
Lukas Sieper	Tyskland	“Do you understand that access to abortion can save a life – a woman's life? I know you do. And do you weigh the life of a woman equally to that of the unborn? I know you do. Do you understand that this initiative is carefully crafted, fully within EU law, based on Article 168(5) TFEU, fully respecting Article 168(7) TFEU, supported by the logic of cross-border healthcare under Directive 2011/24/EU, and in line	Soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde Enhetlig policyformulering och ideologisk konflikt i Europaparlamentet	Judicial mobilization: använder EU-rätt för att legitimera initiativet	Two-level game: Synliggör kombinationen mellan en medvetenhet om juridiska restriktioner och ideologiska målsättningar

		with the principle of subsidiarity under Article 5 TEU? Maybe you do. I hope you do.”			
Billy Kelleher	Irland	“This was not abortion tourism; these were lonely journeys – very lonely journeys – of lonely women, sometimes in very vulnerable positions, because they could no longer continue a pregnancy for whatever reason.”	Normkonflikter inom och mellan medlemsstaterna i ett flernivåsystem	Vernacularisation: omtolkning av betydelse mellan det lokala och det internationella	Implementations problematik: Skillnaden mellan normativa tolkningar påverkar hur resolutionen ser ut i praktiken
Arba Kokalari	Sverige	“Mr President, dear colleagues, you would think that by this time that fundamental human rights are protected and respected in the European Union. But this is not the case. That is clear in this debate tonight.”	Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument	Ny-rättspluralism: skilda förståelse över rättigheter baserat på ideologiska tolkningar	Moralpolitik: Spänningen mellan individuellt självbestämmande och nationella moraliska normer djupt rotade i traditioner. Mindre justeringar resulterar i stridslystna debatter
Lynn Boylan	Irland	“However, women's rights are never secure: they are hard-fought, and history shows how quickly progress can be eroded if we are not vigilant. Across Europe, we are seeing renewed efforts to restrict or quietly undermine rights that were only recently won. Too often, it can feel like one step forward and one step back, which is precisely why initiatives like this matter.” “Access to abortion is healthcare; it is not – and should never be used as – a tool for ideology.”	Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument	Ny-rättspluralism: interaktionen mellan skilda ideologiska ingångar	Cengiz's problematisering av avpolitiserade av frågan till en fråga om hälsa- och sjukvård. Moralpolitik: Spänningen mellan individuellt självbestämmande och nationella moraliska normer djupt rotade i traditioner. Mindre justeringar resulterar i stridslystna debatter

Tabell 5: Transkriberat audiovisuellt debatt-material

För- och efternamn	Land	Citat	Teman	Teori	Tidigare forskning
Christine Anderson	Tyskland	“This attack is not just against unborn children. This is also an attack on Europe. Europe was built on three hills. The Acropolis, the capital and Gol Gotha, philosophy, law and Christian belief. That's the foundation of Europe. You	Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument	Rättspluralism: Olika normativa system och moraluppfattningar samexisterar och konkurrerar inom EU.	Moralpolitik: Motståndet grundas i personliga värderingar och religiös troslära där internationella normer möter nationella barriärer. Straw-man: förenklar abort-frågan till en del av en genus ideologi i relation till

		can't simply remove one of those hills without Europe collapsing. You can't promote abortion while at the same time promoting European values. You can't establish a culture of death without leading to your own collapse and death. Children need a moral foundation." "Moreover, abortion can never be characterized as a human right. Any society which would to decide that would be something I'd describe as profoundly evil."			andra parlamentariker, och målar upp denna som ett hot mot EU
Irmhild Boßdorf	Tyskland	"It's absolute rubbish. People behind this campaign are people from the LGBTQI. We've also got people from ethnic minorities, religious minorities when it comes to ending their pregnancies. Limits to abortion, discriminate against these marginalized groups and therefore according to the plan, abortion should be funded out of EU money. Quite apart from the fact that EU money would therefore be used for entirely misplaced reasons." "Anybody who votes in favor of this madness tomorrow will have lost any entitlement they have to talk about themselves as Christian, Christian Democrat or Western."	Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument	Juridical Mobilization: Strategiskt bruk av rättslig retorik kring minoriteters rättigheter för att legitimera krav på finansiering.	Straw- man: förenklar abort-frågan till en del av en genus ideologi i relation till andra parlamentariker
Paolo Inselvini	Italien	"This is ideological. You neglect the most important right, the right to life, the right to be born." "But there are duties, duties to defend the weak, those who are marginalized."	Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument	Ny-rättspluralism: Konflikten mellan oförenliga normativa anspråk (fostrets rätt till liv kontra kvinnans rättigheter).	Moralpolitik: Motståndet mot policyförändringar i höggradigt polariserade moraliska frågor.
Maria Grapini	Rumänien	"Colleagues, we have been elected by citizens. This is a	Normkonflikt er inom och	Ny-rättspluralism: Synliggör	ECI som katalysator: Visar hur medborgarinitiativ tvingar fram frågor

		citizen's initiative. Maybe we forgot why we are here. We have to discuss a citizen's initiative. And there haven't been 100,000 people supporting it, but more than one million"	mellan medlemsstaterna i ett flernivåsystem	hur det inte är ett strikt top-down eller bottom-up process	på dagordningen som annars ignorerats av eliten. Input-legitimitet: Fokuserar på medborgarnas deltagande som det primära ansvarsutkrävandet.
Joanna Scheuring-Wielgus	Polen	"This initiative was not created by big parties. It is not an abstract top-down idea. It was born in the hearts of people."	Normkonflikter inom och mellan medlemsstaterna i ett flernivåsystem	Vernacularisation: Idén om att rättigheter får genomslag när de förankras lokalt snarare än genom top-down-implementering.	ECI som katalysator: Framhäver initiativet som en demokratisk korrigering av EU:s diskursiva representation.
Fernand Kartheiser	Luxemburg	"...[T]he Union is not competent in this matter. It has no business interfering in the decisions of Member States. It must respect their sovereignty and cannot use subsidiarity or supporting competence as an argument to circumvent the treaties."	Soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde	Ny-rättspluralism: Suveränitet vs. Centralisering: Betoningen av staten som den primära källan till rättslig auktoritet i moraliska frågor. Judicial mobilization	Moralpolitik: Traditionella värderingar fungerar som nationella barriärer mot internationella normer.
Margarita De La Pisa Carrion	Spanien	"Furthermore, even though this is presented as a citizen initiative, it doesn't represent the views of most European women." "Look at social media. Anti-Semitic, communist and anti-Christian uh indoctrination. They are criticizing those who think differently."	Soft law som strategi för normativ påverkan i ett begränsat kompetensområde Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument	Semi-autonomous fields: sociala fält har kapaciteten att upprätthålla normsystem. Ideologiska åsikter påverkar tolkningen av information, och policy innehåll	Straw-man: förenklar abort-frågan till en del av en genus ideologi i relation till andra parlamentariker Behind-the-scenes negotiations: uttalar sig om att hon vet den riktiga åsikten hos kvinnor i EU
Laurence Trochu	Frankrike	"We're talking about an ultra leftwing, gender, behind the statistical arguments. There's a grotesque manipulation of the figures."	Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument	Semi-autonomous fields: sociala fält har kapaciteten att upprätthålla normsystem. Ideologiska åsikter påverkar	Straw-man: förenklar abort-frågan till en del av en genus ideologi i relation till andra parlamentariker, och målar upp denna som ett hot mot EU

		"I'm behind a group that presents itself as a humanist as an ultraleft-wing organization that is taking up all intersectional causes. So, I'd invite colleagues to attentively, look at the nature of this initiative, anti-capitalism, anti-ionism, Palestinian propaganda, integrationism, sympathy for the most radical anti-fascist movement, criticism of so-called Western colonialism, and so on. So, colleagues, that's the ideological origin of what it is we called upon to vote."		tolkningen av information, och policy innehåll Vernacularisation: om tolkningen av innehåll utifrån ideologiska åsikter	
Elżbieta Katarzyna Łukacijewska	Polen	"This is our system failing. This is a failure that is destroying lives, that is creating orphans, that is destroying families. And this is my plea to all and my message to all Polish women. You are not alone."	Normkonflikter inom och mellan medlemsstaterna i ett flernivåsystem	Vernacularisation: omtolkningen av innehåll utifrån ideologiska åsikter	Östeuropa: identifierade initiativ från aktörer och organisationer som möter statligt och ideologiskt motstånd. Mänskliga rättigheter har svårt att penetrera
Bert-Jan Ruissen	Nederländerna	"There's more at stake here than just freedom or women's rights. Women also have a responsibility. Society has a responsibility. I'm convinced that an unborn life is a life given by God."	Ideologins roll i formandet av policy och rättsliga argument	Suveränitet vs. Centralisering: Betoningen av staten som den primära källan till rättslig auktoritet i moraliska frågor.	Straw-man: förenklar abort-frågan till en del av en genus ideologi i relation till andra parlamentariker, och målar upp denna som ett hot mot EU
Matjaž Nemec	Slovenien	"It is unacceptable that women are still dying in the EU because of abortion ban or restrictions. Sometimes they are facing even imprisonment. This is not democracy. This is not freedom. This is systematic violence against women which is politically motivated and instrumentalized." "This initiative is not taking away anything but it is giving free choice to all women."	Normkonflikter inom och mellan medlemsstaterna i ett flernivåsystem	Semi-autonomous fields: interaktionen mellan perspektiv på rättigheter	Östeuropa: identifierade initiativ från aktörer och organisationer som möter statligt och ideologiskt motstånd. Mänskliga rättigheter har svårt att penetrera Normpolarisering där soft law-verktyg från internationell nivå implementeras i ett umbrella-strategi

Matej Tonin	Slovenien	“I come from beautiful Slovenia where all of this started, and where the leader of this initiative, Nika Kovatch, also comes from. In Slovenia, abortion is regulated. As Miss Kovach would say, it is even a constitutional right. There are no problems in this regard. And you won't believe when Miss Kovatch and her followers started collecting signatures for this initiative exactly one month before European elections in a country where this is not an issue. It is clear that the main point of this initiative at that point in time was to mobilize the left wing for the purposes of the European elections.”	Normkonflikt er inom och mellan medlemsstat er i ett flernivåsystem	Semi-autonomous fields: interaktionen mellan perspektiv på rättigheter	Östeuropa: identifierade initiativ från aktörer och organisationer som möter statligt och ideologiskt motstånd. Mänskliga rättigheter har svårt att penetrera Normpolarisering där soft law-verktyg från internationell nivå implementeras i ett umbrella-strategi
-------------	-----------	---	--	--	---